

**A LEVEGŐ MUNKACSOPORT
SZAKMAI BESZÁMOLÓJA
A 2022. ÉVRŐL**

Levegő Munkacsoport
www.levego.hu

TARTALOM

Bevezetés	3
ÖSSZEFOGLALÓ	4
Tevékenységeink részletezése	5
Kapcsolattartás a tagszervezeteinkkel, egyéni tagjainkkal	
és más civil szervezetekkel	5
Önkéntes programunk	6
Szakértői Testület	6
Médiakapcsolataink	6
Nemzetközi kapcsolataink	7
Környezeti Tanácsadó Iroda	7
Jogi ügyek	8
Levegőminőség-védelem	9
Éghajlatvédelem	13
Uniók költségvetés, zöld államháztartá- si reform	17
Közlekedés	21
Tiszta Városok Kampány (CCC)	27
Településfejlesztés, zöldfelület-védelem, földvédelem	28
Kutatások, tanulmányok	39
Elektronikus hírlevelek	39

A Levegő Munkacsoport 2022. évi bevé- telei és felhasználási céljaik	41
---	----

A LEVEGŐ MUNKACSOPORT

Munkaterve a 2023. június 1. és 2020. má- jus 31. közötti időszakra	42
--	----

I. Általános	42
------------------------	----

II. Állami költségvetés és adórendszer	42
---	----

III. Az Európai Unió költségvetése	43
------------------------------------	----

IV. Levegőtisztaság-védelem	43
---------------------------------------	----

V. Közlekedés	43
-------------------------	----

VI. Területgazdálkodás, településrendezés	44
--	----

VII. Éghajlatvédelem, energiapolitika és építésügy	45
---	----

VIII. Civil együttműködés.	45
------------------------------------	----

A Levegő Munkacsoport 2024. évi bevé- teli terve	46
---	----

A Levegő Munkacsoport 2024. évi ki- adási terve	47
--	----

A Levegő Munkacsoport 2024. évi ki- adási terve (folytatás)	48
--	----

BEVEZETÉS

A Levegő Munkacsoport Országos Környezetvédő Egyesület 1988 óta folytat pártpolitikától független környezetvédelmi tevékenységet az ország kedvező adottságait megőrző, szolidáris és demokratikus fejlődés érdekében.

Szemléletformálás, érdekérvényesítés: Környezet- és természetvédelmi szemléletformálást, tájékoztatást végeztünk a lakosság körében, valamint országos, települési és szakmai rendezvényeken.

Társadalmi részvétel: Támogattuk a lakosságot, a civil szervezeteket, a környezetvédelmi kezdeményezéseket, az állampolgári részvételt a döntéshozatalban. Környezeti Tanácsadó Irodát működtettünk.

Sajtó: Folyamatosan tartottuk a kapcsolatot a médiával a környezeti információk hatékony terjesztése érdekében.

Szakpolitikai tevékenység, a környezeti szempontok érvényesítése a döntéshozatalban: Szakmapolitikai programokat, jogszabály-tervezeteket, településrendezési terveket, hatástanulmányokat, koncepciókat véleményeztünk. Állásfoglalásokat, javaslatokat készítettünk különböző programokhoz, jogszabályokhoz annak érdekében, hogy elősegítsük a környezetvédelmi alapelvek érvényesülését.

Publikációk, háttéranyagok készítése: Háttér tanulmányokat készítünk környezetvédelmi állásfoglalásainkhoz és kezdeményezéseinkhez a Szakértői Testületünk, nemzetközi és hazai szervezetek, tudományos műhelyek tapasztalatainak felhasználásával. Megjelentetjük Lélegzetnyi havi elektronikus hírlevelünket. *Blogot, Facebook, Instagram, LinkedIn és Tiktok-oldalt*, valamint *Youtube-csatornát* üzemeltetünk.

ÖSSZEFOGLALÓ

Örökre elhagyott bennünket Schnier Mária. Az év utolsó hónapjában vesztettük el emberileg és szakmailag is kiemelkedő munkatársunkat. 1990-ben lett önkéntese, később munkatársa a Levegő Munkacsoportnak. Több éven keresztül elnökhelyettes is volt. Még 84 évesen, élete utolsó napjáig is folytatta a környezet védelméért végzett magas színvonalú munkáját.

Ujabb jelentős kihívások elé állította az Ukrajna elleni orosz agresszió és az energiaválság a Levegő Munkacsoportot. Támogatóinkkal egyeztetve összpontosítottuk egyes projektjeink hangsúlyát ezekre a kihívásokra. Nemzetközi partnereinkkel karöltve, sürgettük a világ kormányait, hogy **ne finanszírozzuk tovább az Ukrajna elleni háborút az orosz olaj- és gázimporttal.**

A sok ország civil szervezeteivel közösen vitt **Tiszta Városok Kampány** keretében is számtalan módon hívtuk fel a figyelmet arra, hogy a **kormányoknak**, az **önkormányzatoknak** és az **egyes embereknek** egyaránt

Közös érdek lakott területen a 30 km/órás sebességkorlátozás

kötelességük a kőolajfogyasztás csökkentése, és arra is, hogy mit kell tenniük. Ilyen lehetőség például a városokban a **30 kilométer/óra sebességkorlátozás** általánossá tétele, a **kerékpározás ösztönzése** (a **télié** is!), a **teherbicikli használatának** elterjesztése, az **autóforgalom korlátozása az iskolák környékén** és a **vasárnapi autótmentes napok** rendszeressé tétele.

Elemeztük a 2021-2027. évi időszakra vonatkozó támogatások alapjául szolgáló Partnerségi Megállapodás tervezetét az uniós támogatásokat vizsgáló nemzetközi projekt keretében, és arra a megállapításra jutottunk, hogy az számos tekintetben **nem felel meg az uniós jogszabályoknak.** Megállapításainkat a témával kapcsolatos egyéb elemzéseinkkel együtt eljuttattuk az Európai Bizottságnak, az Európai Parlament több képviselőjének, valamint több nemzeti kormánynak, és mindezekről a helyekről

Szennyezettebb lehet a levegő annál, mint gondoltuk

elismerő visszajelzéseket kaptunk. Bizonyára mi is hozzájárultunk ahhoz, hogy – úgy tűnik – **jó irányba mozdulhat el az uniós pénzek felhasználása** Magyarországon.

Figyelemmel kísértük a hazai költségvetés és adórendszer változásait. Kimutattuk, hogy az **üzemanyagárstop rendkívül hátrányos** környezetvédelmi és szociális szempontból egyaránt.

Továbbra is fokozott érdeklődés övezte a Levegő Munkacsoport kampányát a tisztább levegőért. Megállapítottuk, hogy Budapest és környéke **levegőminőségi terve alkalmatlan** a szennyezés csökkentésére. Közös kampányt indítottunk a Fővárosi Önkormányzattal, a Budapesti Közmuvekkel és a Humusz Szövetséggel, amelyben **a hulladékégetés veszélyeire** hívtuk fel a figyelmet. Másik négy ország civil szervezeteivel együtt levélben tájékoztattuk az Európai Bizottságot arról, hogy a méréseink bebizonyították: szennyezettebb lehet a levegő annál, mint gondoltuk, ugyanis a hivatalos **levegőminőség-mérő állomások nem mérnek ott**, ahol a legfontosabb lenne.

Ősszel a Habitat for Humanity Magyarországgal és a Magyar Családi Ház Tulajdonosok Egyesületével közösen **levelet küldtünk minden önkormányzatnak** arról, hogy bár az energiaárak drasztikus emelkedése rendkívüli mértékben sújtja az egész lakosságot és fokozott légszennyezést eredményezhet, megfelelő intézkedésekkel jelentősen enyhíthetők a bajok.

Sokat dolgoztunk Budapest közlekedésének környezetbarátabbá tételéért is. Gyorsan és alacsony költséggel megvalósítható intézkedéseket soroltunk fel a **fővárosi közösségi gyűlés** résztvevőinek. Konkrét javaslatokat juttattunk el a Fővárosi Önkormányzathoz a **parkolásszabályozás szigorítására**. Számos egyeztetésen szálltunk síkra a **pesti alsó rakpart autómentesítéséért**. Más civil szervezetekkel közösen kértük, hogy a felújítást követően **ne nyissák meg az autóforgalomnak a Lánchidat**.

Környezeti Tanácsadó Irodánk 2022-ben több mint 830 esetben adott tanácsot a hozzá forduló lakosoknak.

A **sajtóban** több mint 500 alkalommal szerepeltünk.

TEVÉKENYSÉGEINK RÉSZLETEZÉSE

Kapcsolattartás a tagszervezeteinkkel, egyéni tagjainkkal és más civil szervezetekkel

Felelősök: Szegő Judit, Horváth Zsolt, Susánszky Ferenc

Feladataink között szerepel a tagszervezeteinkkel és egyéni tagjainkkal történő együttműködés, a folyamatos tájékoztatásuk és a kölcsönös segítségnyújtás. Tagszervezeteink és egyéni tagjaink az Alapszabályban biztosított jogaikon túlmenően

- elektronikus formában rendszeresen megkapják legfrissebb híreinket és a 2006-ban indított Lélegzetnyi hírlevelünket;
- kérés esetén díjmentesen megkapják egyéb kiadványainkat is;
- meghívót kapnak a Levegő Munkacsoport rendezvényeire;
- a Levegő Munkacsoport munkatársainak segítségével bővíthetik ismereteiket a környezet és az egészség megóvásáról, javításáról;
- hatósági eljárásokban való részvételük során kiemelten számíthatnak ránk a lakókörnyezetük védelmében;
- kiterjedt tagságunknak és kapcsolatrendszerünknek köszönhetően kapcsolatot teremthetnek hasonló gondolkodású és hasonló gondok megoldásán tevékenykedő emberekkel, és közösen eredményesebben léphetnek fel környezeti érdekeik érvényesítéséért.
- Folytattuk együttműködésünket más civil szervezetekkel, a környezet- és természetvédelmi szervezetek mellett több szociális szervezettel is.
- Szakmai publikációink, híreink, internetes jelenlétünk és kiadványaink mellett országszerte rendszeresen veszünk részt rendezvényeken, találkozókön, tartunk előadásokat iskolákban, művelődési házakban, ahol népszerűsítjük a környezettudatos életmódot és felhívjuk a figyelmet az aktuális környezeti problémákra.

- A Zöld Civil együttműködés a Levegő Munkacsoport két munkatársát is delegáltjai közé választotta a következő két évre. Dr. Bendik Gábort az Országos Környezetvédelmi Tanácsba (amelynek elnöki tisztét is betölti majd egy évig), Tarr Katalint pedig a Partnerségi Megállapodás Monitoring Bizottságba delegálta.

Önkéntes programunk

Felelősök: Susánszky Ferenc, Szegő Judit

2022-ben is sok önkéntes segített szervezetünket, többen közülük hosszabb időn át vettek részt munkánkban.

Önkéntes programunk keretében szükség szerint hírlevélben tájékoztatjuk aktivistáinkat azokról a feladatokról, amelyekben számítunk segítségükre. Közös rendezvényeink alkalmat adnak arra, hogy jobban megismerjék egymást és a szervezet hitvallását, elkötelezett tevékenységét. Honlapunkon közzétesszük aktivistáink írásait, beszámolóit. Regisztrált önkénteseink száma 2022 végén 31 fő volt.

Szakértői Testület

Elnök: Dr. Üрге-Vorsatz Diana; alelnök: Dr. Bulkai Dénes

A Levegő Munkacsoport Szakértői Testülete (SZT) különböző szakterületek kiváló ismerőiből áll, akik rendszeresen adnak tanácsokat a szervezet állásfoglalásainak, döntéseinek meghozatalához, szakmai anyagainak elkészítéséhez, és formálisan is vállalják tagságukat az SZT-ben. Szakértői Testületünknek 67 tagja van.

A Szakértői Testület 2022 folyamán egy ülést tartott, amelyen véleményezték a Levegő Munkacsoport projektjei keretében végzett tevékenységét. A Szakértői Testület több tagja rendszeres tanácsaival segítette a szervezet munkáját.

Médiakapcsolataink

Témavezető: Lukács András

Törekszünk a média támogatásának megszerzésére. Bármikor készséggel rendelkezésére állunk a sajtónak interjúkkal, felvilágosítással, állásfoglalásokkal. Rendszeresen adunk ki sajtóközleményeket, így is igyekszünk felhívni a média és a közvélemény figyelmét a környezeti gondokra.

Megbízásunkból az **Aeffect Communications and Consulting Kft.** és a – Tiszta Levegő Kampányban – az **Emerald PR** segítette a kommunikációs tevékenységünket.

A Levegő Munkacsoport számos alkalommal került be a magas nézettségű tévéműsorokba, magas hallgatottságú rádióműsorokban, népszerű internetes hírportálokba.

Több alkalommal a sajtó minden szegmensében megjelent a Levegő Munkacsoport egy-egy ügyéről szóló hír. A havonta megjelentetett **sajtófigyelőnk** 2022-ben több mint 636 hírt, cikket, interjú, nyilatkozatot sorol fel, amelyben megemlíti a Levegő Munkacsoportot. (Ennél bizonyára jóval több jelent meg, hiszen nem minden megjelenésről szereztünk tudomást.) Felvilágosító munkánk eredményeképpen egyre többen értik már a gazdaság, a közigazgatás, a szakpolitikák és a környezet állapota közötti összefüggéseket. Tapasztalataink szerint legjobban településeink légszennyezettségének csökkentéséért folytatott küzdelmünket érti és támogatja a közvélemény.

Honlapunkon, valamint **Facebook**-, **Instagram**- és **LinkedIn**-oldalunkon rendszeresen megjelennek a tevékenységünkről szóló friss hírek a nagyközönség és a sajtó munkatársainak tájékoztatására.

Blogunkban munkatársainktól és önkénteseinktől közlünk írásokat a tevékenységi körünkhöz kapcsolódó témákról.

A sajtó mellett egyre több szervezet, magánszemély címére juttatjuk el a **Lélegzetnyi** című havi elektronikus hírlevelünket aktuális tevékenységeinkről. 2022 végén a hírlevelet 614 címre küldtük ki. A Lélegzetnyiben elsősorban a saját tevékenységünkről adunk hírt, ugyanakkor kitekintünk a környezetvédelemmel kapcsolatos egyéb eseményekre is, valamint tájékoztatást adunk a blogunkban megjelent írásokról.

Nemzetközi kapcsolataink

Témavezető: Lukács András

Célunk, hogy átvegyük a nemzetközi gyakorlatból (különösen az Európai Unió gyakorlatából) a kölcsönös előnyöket biztosító következetesebb környezetvédelmi szabályozást, ugyanakkor a piactorzító hatásait tompítva megőrizzük természeti és kulturális adottságainkat. Elősegítjük, hogy az EU Alapjából nyújtott támogatások megfeleljenek a fenntartható fejlődés követelményeinek.

A Levegő Munkacsoport az Európai Környezetvédelmi Iroda (EEB, a legnagyobb európai környezetvédő civil szervezet), az Európai Közlekedési és Környezetvédelmi Szövetség (T&E), az Európai Éghajlatvédelmi Hálózat (CAN Europe), az Európai Zöld Költségvetés Szövetség (GBE), az Egészség és Környezet Szövetség (HEAL), a Szövetség a Lobbizás Átláthatóságáért és Etikai Szabályozásáért (ALTER-EU) és az EU-Oroszország Civil Szervezeti Fórum (Гражданский форум ЕС-Россия) tagszervezete. Számos nemzeti civil szervezettel is jó kapcsolatot ápolunk.

Lukács András, a Levegő Munkacsoport elnöke az Európai Zöld Költségvetés Szövetség elnökségi tagja. Bendik Gábor, a Levegő Munkacsoport környezetvédelmi szakjogásza az EEB elnökségi tagja. Kapcsolatot tartunk kormányzati és egyéb hivatalos szervekkel is: az Európai Bizottsággal, az Európai Parlamenttel, az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel és másokkal.

Környezeti Tanácsadó Iroda

Vezető: Szegő Judit

Munkatársak: Dr. Bendik Gábor (főleg jogi ügyekben), Schnier Mária (zöldfelületi és településrendezési ügyekben)

Környezeti Tanácsadó Irodánk 2022-ben 814 esetben adott körültekintő választ tanácskéregekre, a közösségi média felületen érkezett kérdések megválaszolása havonta 40 körüli írásbeli tanácsadást jelentett, a Tanácsadó Iroda működésének 25 éve alatt közel 40 000 ügyben adott segítséget a hozzá forduló embereknek. A minőséget

szavatolja, hogy a Kötháló tagjaként annak minőségfejlesztési rendszerében részt veszünk.

Február

- A Levegő Munkacsoport részt vesz az EU4EU programban, amelynek keretein belül külföldi diákokat fogad a 2022-es év során szakmai gyakorlatra különböző európai egyetemekről. A szakmai gyakorlat során a diákok közreműködhetnek az éppen zajló projekteken.

Április

- Ebben a hónapban már csökkent a megkeresések száma a szomszédjukban tapasztalt hulladékégetés témában, lassan vége a fűtési szezonnak.

Május

- Ebben a hónapban már csökkent a megkeresések száma a szomszédjukban tapasztalt hulladékégetés témában, vége a fűtési szezonnak, de sajnos vannak, akik a nyár folyamán is illegálisan égetnek.

Június

- A Tanácsadó Irodához fordulók számára minden kommunikációs és jogi megoldást felvázol az egyesület, hogy a tanácskérők mindent megtehessenek az egészséges környezetért. Ebben a hónapban már kevés a megkeresések száma a szomszédjukban tapasztalt hulladékégetés témában, de sajnos vannak, akik a nyár folyamán is illegális anyagokat égetnek, több esetben cégek ilyen illegális tevékenysége miatt fordultak lakosok az Irodához, továbbá bűzpanaszok, zavaró állattartás és hangos légkondicionáló berendezések miatt.

Július

- A Tanácsadó Irodához fordulók számára minden kommunikációs és jogi megoldást felvázol az egyesület, hogy a tanácskérők mindent megtehessenek az egészséges környezetért. Ebben a hónapban már kevés a megkeresések száma a szomszédjukban tapasztalt hulladékégetés témában, de sajnos vannak, akik a nyár folyamán is illegális anyagokat égetnek, több esetben cégek ilyen illegális tevékenysége miatt fordultak lakosok az Irodához, továbbá bűzpanaszok, zavaró állattartás és hangos légkondicionáló berendezések miatt.

Szeptember

- Ebben a hónapban már emelkedett azon megkeresések száma, akik a szomszédjukban tapasztalt hulladékégetés miatt keresték fel a szervezetet.

Október

- Ebben a hónapban sokan azzal keresték fel irodánkat, hogy előreláthatólag mi várható a fűtési szezonban a gáz árának drasztikus emelkedése miatt. A fakivágások megkönnyítéséről szóló kormányzati döntés miatt, ami fatüzelés várható fellendüléséhez vezet, ebben a hónapban is több megkeresés érkezett médiától.

November

- Ebben a hónapban sokan azzal keresték fel irodánkat, hogy előreláthatólag mi várható a fűtési szezonban a gáz árának drasztikus emelkedése miatt.

December

- Továbbra is sokan azzal keresték fel irodánkat, hogy előreláthatólag mi várható a fűtési szezonban a gáz árának drasztikus emelkedése miatt.

Jogi ügyek

Témafelelős: Dr. Bendik Gábor

A Levegő Munkacsoport megalakulása óta igénybe veszi a jog eszközeit is az emberi egészség és a környezet védelme érdekében. Megbízott jogászunk ennek érdekében rendszeresen közreműködött a jogi tevékenységeket tartalmazó projektekben. A Környezeti Tanácsadó Irodánk keretében segít

Alkalmatlan Budapest és környéke levegőinõségi terve a szennyezés csökkentésére

a jogi jellegű kérdések megválaszolásában, és a hatóságokkal való kapcsolattartásban.

Első félév:

- Segédkeztünk egy kiemelt beruházásokról cikk megírásában. Elemzést és cikket készítettünk arról, hogy Budapest és környéke levegőminõségi terve alkalmatlan a szennyezettség csökkentésére. Részt vettünk az uniós támogatások környezetre káros hatásait vizsgáló projektben, az azzal kapcsolatos anyagok megfogalmazásában és a szervezett találkozókön. Ennek keretében, egyebek mellett véleményezés készítésében segédkeztünk a TOP-Plusz operatív program tervezetéről, véglegesítettük a KEHOP-Pluszról készített véleményt és frissítettük a Partnerségi Megállapodásról szóló véleményezésünket. Részt vettünk az Országos Környezetvédelmi Tanács munkájában és ennek keretében jogszabály és stratégia tervezeteket véleményeztünk. Az EMLA Egyesület segítségével részt vetünk az M76-os gyorsforgalmi út egyik szakaszának engedélyével szembeni jogorvoslati eljárásban, amely egy forrást veszélyeztet. Sztinén az EMLA segítségével részt vettünk a plismaróti kavicsbánya engedélyével kapcsolatos jogorvoslati eljárásokban. A helyi lakossággal és a Védegylettel együttmûködve, az EMLA segítségével közigazgatási perben, majd egyezségkötési folyamatban vettünk részt a Sósút-Tárnok határában tervezett elektrolitüzem hulladékkezelõ létesítményének környezetvé-

Fenntarthatósági témahét, Tatabánya, Árpád Gimnázium

A Fővárosi parkolási rendelet sürgős kiegészítésre szorul

Petíció indult: civil összefogás erdeink pusztítása ellen

felelősségvállalási programjában. Szemináriumi órát tartottunk a Pázmány Péter Katolikus Egyetem jogi karán a civil szervezeteknél előforduló jogi ügyekről.

- Előadást tartottunk Tatabányán az Árpád Gimnáziumban a különféle energiaforrások felhasználásával kapcsolatos káros hatásokról és a megoldási lehetőségekről. Újabb levelet fogalmaztunk az Európai Bizottságnak a környezetjogi visszalépés tilmával kapcsolatban.
- Bogbejegyzést írtunk **az adórendszer zöldülésének** jeleiről.
- Javaslatokat tettünk a fővárosi parkolási rendelet módosításához és véleményeztük a fás szárú növényekkel kapcsolatos rendlettervezetet, valamint a szmogriadóterv rendelet módosításának tervezetét. Számos konferencián és szakmai megbeszélésen vettünk részt (pl. levegővédelmi konferencia, Európai Szemeszter-zöld átállás megbeszélés, EU környezeti levegőminőségről szóló irányelv felülvizsgálatával kapcsolatos megbeszélések, találkozó a német nagykövettel, a holland nagykövetség fogadása)

Második félév:

- Részt vettünk egy fatüzeléssel kapcsolatos webinaron. Segédkeztünk a KSH környezeti attitűd vizsgálatában. Jogászunkat két évig az Országos Környezetvédelmi Tanács elnökévé választották, így ilyen minőségben vettünk részt a Tanács munkájában, jogszabály- és sratégiatervezetek véleményezésében. Részt vettünk EEB elnökségi üléseken és a Tiszta Levegő Munkacsoport ülésén. A budakeszi lakosok segítése érdekében ügyfélként jelentkez-

Előadást tartottunk a Levegő Munkacsoportról és az aktuális környezeti problémákról egy német tanulmányúton lévő csoportnak. Az EU levegőminőségi irányelvvel kapcsolatos nemzetközi fórumon rövid előadást tartottunk a magyarországi végrehajtás sikereiről és kudarcairól. Cikket írtunk az **uniós levegőminőségi irányelv felülvizsgálatáról**. Az uniós támogatások káros környezeti hatásairól szóló projektben végzett tevékenységeket folytattuk, egyebek mellett javaslatokat készítettünk a KEHOP-Plsuz keretében kiírandó projektekről. Elkezdtük a „Zöld jogok a fenntartható jövőért – erősítsük a társadalmi részvételt az EU éghajlatvédelmi céljainak elérésében” című projekt végrehajtását és koordinálását, az ehhez szükséges előkészületek és kutatómunka után.

Levegőminőség-védelem

Január

- A „Mérj velünk!” kampány folytatódik, 200 mérőműszert biztosítunk ingyen iskolák számára. Ebben a hónapban ismét sokan kerestek meg minket a szomszédjukban tapasztalt hulladékégetés miatt. Az orosz ERA Alapítvánnyal közös projekt keretében kiértékeljük a decemberi Levegőminőség Séta eredményeit. A Fővárosi Önkormányzat, BKM és HUMUSZ Egyesülettel közös kampányba kezdtünk a lakossági hulla-

Ingyenes levegőminőség-mérőt kaphatnak iskolák

dékégetések ellen. Részt vettünk a Fővárosi Önkormányzat „A levegőminőség javításának lehetőségei a fővárosi agglomerációban” című konferenciáján.

Február

- A **Mérj velünk! kampány** folytatódik, még 150 mérőműszert ingyen biztosítunk iskolák számára. Ebben a hónapban ismét sokan kerestek meg minket a szomszédjukban tapasztalt hulladékégetés miatt.
- Az orosz ERA Alapítvánnyal **közös projekt** keretében a következő Levegőminőség Sétát tavaszra tervezzük. A különböző levegőminőség-mérő eszközök adatait elemző szakdolgozati konzultációt tartottunk Corvinus Egyetemmel közösen. A Fővárosi Önkormányzattal, a BKM-mel és HUMUSZ egyesülettel **közös kampányt** kezdtünk az **égetések ellen**, amelynek keretében figyelemfelkeltő plakátok jelentek meg város-szerte.

Az ERA Alapítvánnyal közös projekt keretében Levegőminőség Sétákat végeztünk

Március

- Az orosz ERA Alapítvánnyal közös projekt keretében az osztrák Energy Community online konferenciáján bemutattuk a mérések fontosságát és a mérőkészüléket. A Fővárosi Önkormányzattal egyeztetés indult a lakossági mérések használhatóságáról, május elején lesz az egyeztetés, erre igyekszünk minden érintett szakértőt elhívni. A Magyar Környezettudatos Építés Egyesülete WELL (épületenergetikai) munkacsoportjával megbeszélést folytattunk új irodaházak építéskor általunk javasolt zöld hozzáállásról, előzetes és folyamatos levegőminőség-mérésekről.

Április

- A Mérj velünk! kampányunkról sajtóközleményt adtunk ki, melyre több rádiós interjú született.
- Az orosz ERA Alapítvánnyal közös projekt keretében a következő Levegőminőség Sétát májusra tervezzük. A közben kitört háború miatt a projekt moszkvai tevékenységei lezárultak, és ez kérdésessé teszi az összehasonlításra alapuló felmérés értelmét.
- A különböző levegőminőség-mérő eszközök adatait elemző szakdolgozati munka folytatódik a Corvinus Egyetem hallgatójával, májusra véglegessé válhat, leadásra kerülhet.
- A Fővárosi Önkormányzat méréstechnikai egyeztetést kezdeményez minden szakértői csoport számára, melyen a Levegő Munkacsoport részt vesz.

Május

- Az orosz ERA Alapítvánnyal közös projekt keretében a következő Levegőminőség Séta lezajlott, bár a közben kitört ukrán háború miatt a projekt moszkvai tevékenységei lezárultak, és ez kérdésessé teszi az összehasonlításra alapuló felmérés eredményét.
- A különböző levegőminőség-mérő eszközök adatait elemző szakdolgozati munka folytatódik a Corvinus Egyetem hallgatójával, hamarosan véglegessé válhat, s ha leadásra került, a Levegő Munkacsoport blogján is rövidebb cikk formájában megjelenik, új szakdolgozat is előkészülőben van.

Június

- Az iskolák, illetve tanárok számára létrehozott Facebook csoport aktivitása nőtt, 260 csatlakozó taggal (jóval több, mint amennyi iskola csatlakozott a mérőhálózathoz eddig). Új együttműködés született a projekt segítségére a Magyar Éghajlatvédelmi Szövetséggel, akik vállalják, hogy még több iskolához juttatják el a lehetőség hírért, illetve közreműködnek egy augusztus végére, iskoláknak, tanároknak tervezett kis konferencia megszervezésében, aminek a tapasztalatok cseréje, tudásátadás és tanév eleji lelkesítés a célja. E témában **újabb sajtóközleményt** adtunk ki, melyre több rádiós interjú született.
- Az orosz ERA Alapítvánnyal közös projekt keretében július közepére nemzetközi projektzáró konferenciát szervez a Levegő Munkacsoport.
- A különböző levegőminőség-mérő eszközök adatait elemző szakdolgozati munka folytatódik a Corvinus Egyetem hallgatójával, hamarosan véglegessé válhat, s ha leadásra került a Levegő Munkacsoport blogján is rövidebb cikk formájában megjelenik, új szakdolgozat szeptembertől fog készülni.
- A Karátson Gábor Kör „Városok humanizálása” rendezvénye és a Tiszta Városok Kampány (CCC) újabb gyűlésén is részt vettünk, valamint ezen kampány keretén belül újabb miniprojektre pályázott a Levegő Munkacsoport.

Július

- A Mérj velünk! kampány folytatódik, még 120 mérőműszert ingyen biztosít a Levegő Munkacsoport iskoláknak. Az iskolák/tanárok számára létrehozott Facebook csoport aktivitása nőtt, 275 csatlakozó taggal.
- Az orosz ERA Alapítvánnyal közös projekt keretében július 28-án **nemzetközi projektzáró konferenciát** tartottunk.
- Az Erzsébetvárosi Önkormányzattal közös új projekt keretében egy próbamérés megvalósult, de betegség miatt csak szűk körű, gyakornokok bevonása nélkül.

Augusztus

- Az iskolák/tanárok számára létrehozott Facebook csoport aktivitása nőtt, 300 csatlakozó fölé. Augusztus 29-én iskolák,

A Levegő Munkacsoport is részt vett a Halmi erdőt veszélyeztető kormányzati intézkedésekkel kapcsolatos a XVIII. kerületi Közmeghallgatáson.

tanárok számára tartottunk konferenciát, aminek a tapasztalatok cseréje, tudásátadás, és tanév eleji lelkesítés volt a célja, ezt követően több iskola igényelt készületet.

- A fakivágás megkönnyítését lehetővé tevő kormányrendelet miatt várható a fatüzelés fellendülése, és ezzel kapcsolatban több megkeresés érkezett médiától. Részt vettünk a rendelet ellen tiltakozó tüntetésen és **terjesztettük a vonatkozó petíciót**. A rezsicsökkentés visszafogása és a fakitermelés korlátozásának eltörlése ugyanis együttesen **sok ezer magyar ember korai halálához** és akár egymillió megbetegedéshez járulhat hozzá az elkövetkező időszakban. Ezen intézkedések hatására ugyanis rendkívüli mértékben megnövekszik a szilárd anyagokkal történő tüzelés és így a levegő szennyezettsége is.
- A Levegő Munkacsoport is részt vett Budapest Főváros XVIII. kerület **Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Képviselő-testülete Közmeghallgatásán augusztus 25-én**. Az élénk sajtófigyelemmel követett közmeghallgatás témája a **Halmi erdőt veszélyeztető** kormányzati intézkedések visszavonásának kezdeményezése volt, ahol a Levegő Munkacsoport a fatüzelés fokozódásának várható hatásairól tartott előadást. Az előadásokat követően a képviselő testület két, a kerületi erdők védelmét szolgáló határozatot fogadott el.

Szeptember

- A Mérj velünk! kampány folytatódott, már csak 30 mérőműszert tud ingyen biztosítani a Levegő Munkacsoport iskoláknak. Az iskolák, tanárok számára létrehozott Facebook csoport aktivitása, 400 csatlakozó fölé nőtt. Az augusztus 29-én iskolák, tanárok számára tartott konferenciát nagy érdeklődés követte.
- Miután a Nemzeti Népegészségügyi Központ közleményt adott ki, amely szerint „Jelenleg országosan nagyon magas a pollenterhelés ... Az elkövetkező két hétben továbbra is erős tünetekre számíthatnak a parlagfű pollenre érzékenyek”, a Levegő Munkacsoport arra hívta fel a figyelmet, hogy **pollenallergia fő oka a légszennyezés**.
- Csak Magyarországon évente 13 ezer emberéletet követel, és ezermilliárdos anyagi terhet jelent a levegőszennyezés. Ezért a Betegszervezetek Magyarországi Szövetsége és a Levegő Munkacsoport közös levelükben arra kérték Pintér Sándor belügyminisztert és Nagy Sándor agrárminisztert, hogy tegyenek érdemi lépéseket arra, hogy **megvédjék az emberek egészségét a légszennyezéstől**, továbbá támogassák a tiszta levegőre vonatkozó uniós előírások szigorítását annak érdekében, hogy azok legkésőbb 2030-ig teljes mértékben megfeleljenek az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2021-ben megújított levegőminőségi ajánlásainak.

Október

- A Mérj velünk! kampány folytatódott, már alig 20 mérőműszert tud ingyen biztosítani

Ezrek életét menthetnének meg a WHO levegőminőségi ajánlásainak betartásával

a Levegő Munkacsoport iskoláknak. Az energiaárak drasztikus emelkedése miatt rendkívül súlyos helyzet alakulhat ki, amennyiben a kormány és az önkormányzatok nem hoznak azonnali intézkedéseket annak érdekében, hogy a lakosság meleg otthonokban és viszonylag tiszta levegőben vészelje át az ideit. Ezek híján a **hideg épületek és az égetés következtében fokozottan szennyezett levegő** miatt – amit tetézhet a koronavírus- és influenzajárvány – minden eddiginél sokkal több megbetegedés és korai halálozás fordulhat elő.

- Erre hívta fel a figyelmet az a közös levél, amelyet a Habitat for Humanity Magyarország, a Levegő Munkacsoport és a Magyar Családi Ház Tulajdonosok Egyesülete küldött minden önkormányzatnak.

November

- A Mérj velünk! kampány folytatódott, már alig 20 mérőműszert tud ingyen biztosítani a Levegő Munkacsoport iskoláknak. Az iskolák, tanárok számára létrehozott Facebook csoport aktivitása nőtt, 600 csatlakozó körül van.
- A Virginijus Sinkevičius uniós környezetvédelmi biztossal a levegőminőségi irányelvvel felülvizsgálatáról szóló internetes egyeztetésen beszámoltunk a magyarországi helyzetről.

December

- A Mérj velünk! kampány lezárult november végével. Az iskolák, tanárok számára létrehozott Facebook csoport aktivitása nőtt, 600 csatlakozó körül). Mostantól mindenki többet tudhat a magyarországi

Azonnali drasztikus intézkedésekre van szükség a téli katasztrófa megelőzéséhez

levegőről, mint eddig, csak rá kell nézni az online elérhető térképekre.

Éghajlatvédelem

**Projektvezető: Lukács András,
Közreműködő munkatársak: Tarr Katalin, Pogátsa Zoltán**

Január

- Részt vettünk a CAN Europe által szervezett workshopon, amelyen előadást is tartottunk.
- Palkovics László innovációs és technológia miniszternek írt levelünkben azt kértük, hogy ne támogassa a magyar kormány **a földgáz és az atomenergia fenntarthatóvá nyilvánítását**. Ezt kéri a Levegő Munkacsoport. Mind a földgáz, mind az atomenergia támogatása ugyanis hosszú évtizedekre veszélyes és gazdaságtalan, az éghajlatváltozást fokozó energiatermelést betonozna be és elvonná a forrásokat az energiahatékonysági és megújuló energiás beruházásoktól.
- A CAN Europe szervezésében megbeszélést folytattunk Diederik Samsonnal, Frans Timmermans uniós biztos kabinetfőnökével.
- Részt vettünk a CAN Europe tanácskozásán az EU kibocsátáskereskedelmi rendszeréről.

Február

- Részt vettünk a CAN Europe Uniós Zöld Költségvetés Munkacsoportjának, valamint Pénzügyi Reform Munkacsoportjának megbeszélésén.

Március

- Részt vettünk a CAN Europe Pénzügyi Reform Munkacsoportjának ülésén, ahol véleményeztük az anyagaikat; a CAN Europe és a T&E közös rendezvényén az EU tervezett új szabályozásáról az emissziókereskedelmi rendszeren kívül eső ágazatok tervezett új szabályozásáról (ESR); a T&E egyeztetésén az üzemanyagadókról; valamint a CAN Europe egyeztetésén európai parlamenti képviselőkkel az ESR-ről, majd az EEB belső megbeszélésén a témáról, továbbá a CAN Europe Zöld Költségvetés Munkacsoportjának ülésén.

Az olaj és gázfogyasztás csökkentésével állítsuk meg Putyin háborúját – sürgetik világszerte

Április

- A T&E kezdeményezése nyomán sajtóközleményben hívtuk fel a figyelmet arra, hogy **az önkormányzatok is sokat tehetnek a kőolajfogyasztás csökkentése** érdekében. Sajtóközleményben hívtuk fel a figyelmet arra, hogy rengeteg üzemanyagot **takaríthatnánk meg sebességkorlátozással**.

Május

- Az ukrajnai háború drámai módon világította meg Európa energiafüggését Oroszországtól és az üzemanyagárakat az elmúlt évtized legmagasabb szintjére emelte. Az áremelkedésre reagálva az Európai Unióban 18 kormány csökkentette az üzemanyagok árát – állítólag azért, hogy enyhítse a polgáraikat sújtó hatásokat. Ismertettük a Tiszta Városok Kampány új tanulmányát, amely szerint **az üzemanyagár-csökkentésnek sokkal több a kára**, mint a haszna. A tanulmány több

Az európai gyerekek megmutatják a kontinensnek, hogyan csökkentheti függőségét az orosz olajtól

Lépjen fel a kormány a fák égetése ellen, kéri civil szervezetek

lehetőséget is felvázol a lakossági terhek igazságos csökkentésére. Több egyeztetést folytattunk a projektpartnerekkel.

Június

- Erzsébetváros Önkormányzatával közösen egy új projekt vette kezdetét a hőszigetethatásról az ezzel kapcsolatos szemléletformálás céljával. A projekt I-CISK (Human Centred Climate Services, azaz Emberközpontú Klímaszolgáltatások) támogatásával nemzetközi együttműködésben fog zajlani, köztük Európa (Grúzia, Görögország, Magyarország, Olaszország, Hollandia, Spanyolország) és Afrika (Namibia) szakértőinek részvételével. A projekt keretei között a Multi Actor Platform, azaz Többszereplős Platform része lesz a Levegő Munkacsoport, így a városi hőszigetelés vizsgálatában szakértőként részt vesz, az eredményeket pedig kommunikálja.
- Szüntessék meg az erdeink energetikai célú elégetését ösztönző támogatásokat** – ezt kérte Orbán Viktor miniszterelnökhöz címzett levelében az Alba Natura Civil Alapítvány, a Fertő tó Barátai Egyesület és a Levegő Munkacsoport. Az erdei biomassa elégetése ugyanis súlyosítja az éghajlati válságot, hozzájárul a biológiai sokféleség csökkenéséhez, és a felhasználás növelése nem járulna hozzá Európa energiabiztonságának javításához.
- Június 3-án részt vettünk a Green Polcy Institute Klímasemlegesség 2050 konferenciáján, ahol megismerhettük egyes energiaszakértők és az ipar, és oktatás területéről érkező szakemberek véleményét

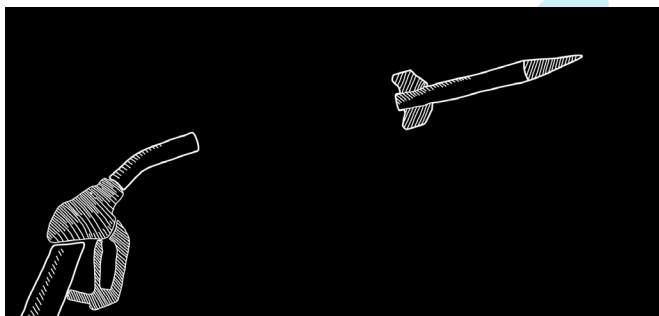
Szüntessék meg az erdeink energetikai célú elégetését ösztönző támogatásokat

Magyarország klímasemlegessé válásának lehetőségeiről.

- Részt vettünk a CAN Europe Zöld Költségvetés Munkacsoportjának ülésén, majd a szervezet klímastratégiájának egyeztetésén.

Szeptember

- A hőszigetelés hatás effektus vizsgálatát és csökkentését célzó projekt az év hátralevő részében előkészületi munkákat igényel, hogy a következő nyáron sok méréssel és figyelemfelhívó kampánnyal tudja a lakosok érdeklődését felkelteni.
- Más civil szervezetekkel közösen ismét aggályunkat fejeztük ki amiatt, hogy a kormány **megkönnyítette a fakivágásokat**.
- Új projektként a Levegő Munkacsoport elmélyed a használt sütőolaj importjának a témájában: az Európai Unió ilyen hulladékot hoz a területére, hogy azt zöld energiaforrásként számolja el, azonban valószínűsíthető, hogy a használt sütőolaj néven főleg palmaolajat importál az EU. A lehetséges megoldásokat keressük közösen más európai civil szervezetekkel.
- Szeptember 7-én részt vettünk az Energiaklub „Kiút a rezsválságból: vágyak és lehetőségek” című konferenciáján.
- Szeptember 9-én részt vettünk több hazai civil szervezet klíma-energia témájú stratégiázásán az MTVSZ-nél.
- Szeptember 21-én részt vettünk az Európai Éghajlatvédelmi Hálózat (Climate Action Network Europe) online stratégiai megbeszélésén, ahol más európai szakmai szervezetekkel közösen az alábbi

Cím nélkül, ARC2022

témákról egyeztettünk: a jelenleg az Európai Unióban folyó háromoldalú megbeszélések az ETS, ESR és LULUCF témákról, különösen a közeledő téli időszak fényében, valamint kapcsolódó témák, mint például a piaci stabilizációs tartalék (MSR – Market Stability Reserve), valamint a közeledő COP27 klímacsúcs.

- Szeptember 22-én részt vettünk egy webináriumon „Rövidtávú energiapiaci beavatkozások” címmel, ahol nemzetközi szakértők véleményét hallhattuk a témáról.
- Az idei **ARC-kiállításra** beérkezett közel 800 pályamű közül a zsűri 80-at választott ki bemutatásra, köztük a **Levegő Munkacsoport** egyik alkotását is.

Október

- A hőszigetelés vizsgálatát és csökkentését célzó projektben az év előkészületi munkákat végeztünk, hogy a következő nyáron sok méréssel és figyelemfelhívó kampánnyal tudja a lakosok érdeklődését felkelteni.
- Október 3-án részt vettünk a CAN Europe Pénzügyi Reform Munkacsoportjának megbeszélésén. Október 27-én részt vettünk a CAN Europe Zöld Költségvetés Munkacsoportjának ülésén, amelyen a zöld befektetési szükségletről (green investment gap) hallottunk előadásokat.
- Előadást tartottunk a CAN Europe webináriumán, amelynek témája a fosszilis támogatások voltak. Az Új Egyenlőség által szervezett, „**Fázunk-e majd a télen?**” című Közbeszélgetésen vitát folytattunk a témáról. Részt vettünk az Energiaklub „Gyors intézkedések kontra mély felújítások” című szakmai workshopján.

November

- Ötvenkilenc ország közül Magyarországot az 50. helyre rangsorolja az

Magyarország a sereghajtók között az éghajlatvédelemben

Éghajlatváltozási Teljesítési Mutató (**CCPI 2023**), amelyet Sarm es-Sejkben, az ENSZ 27. klímacsúcsán hoztak nyilvánosságra, és amely a vizsgált országoknak a klímaváltozás ellen tett intézkedéseit értékeli. A jelentés elkészítésének magyarországi szakértői Bart István, a Klímapolitika 2050 Intézet igazgatója, Harmat Ádám, a WWF Magyarország éghajlatvédelmi programvezetője és Lukács András, a **Levegő Munkacsoport** elnöke. (A jelentés készítői a magyar szakértők észrevételeit is figyelembe vették, de a jelentés döntő mértékben nem ezeken alapult, hanem egy statisztikai adatokra támaszkodó, objektív módszertan szerint készült.)

- A Használt Sütőolaj (UCO) projekt keretében az eddig összegyűjtött anyagokkal levélben kerestük meg a Közlekedés és Környezet (T&E) szervezet nemzetközi tagszervezeteit, hogy közösen álljunk ki a használt sütőolaj importja ellen. Levelet írtunk Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszternek azzal a kéréssel, hogy segítse elő: a **szója- és pálmából készített gázolaj** ne számítson megújulónak, kerüljön ki az elismert bioüzemanyagok közül
- November 19-én részt vettünk az Engame Akadémia fenntartható fejlődésről szóló, angol nyelvű tematikus napján. A diákok a tematikus napon olyan szervezetekkel és személyekkel ismerkedhetnek meg, akik a fenntartható fejlődés valamely

Ez jelzi neked, hogy túl sokat költesz fűtésre

Szója- és pálmaolajból ne csináljon senki gázolajat!

szegmensével foglalkoznak – a Levegő Munkacsoporton kívül például többek között a Cargonomiával, a Járókelő Egyesülettel, a Valyóval és a Humusz Szövetséggel is. A résztvevő szervezetek és a diákok a fenntartható fejlődés koncepcióját, problémaköreit és összefüggéseit interaktív módon, world café módszerrel tárták fel, az esemény második felében pedig vásár jellegű általános bemutatkozásra volt lehetősége a szervezeteknek. Az eseményről készült rövid videó [itt megtekinthető](#).

- Részt vettünk a CAN Europe Pénzügyi Reform Munkacsoportjának internetes megbeszélésén.
- November 22-23. között részt vettünk a CAN Europe találkozóán Prágában, ahol közép- és kelet-európai országok civil szervezeteinek képviselői vitatták meg a régió klímavédelemmel és energiával kapcsolatos kérdéseit, és alkottak ezzel kapcsolatban közös stratégiát. Olyan témákat boncoltunk, mint az energiaátmenet és a klímasemlegesség jövője a régióban, a régió jellegzetességei, kockázatok, és a politikai dinamikák, mint például a növekvő populizmus és az EU ellenes narratívák. November 22-én lehetőségünk volt részt venni a Cseh Köztársaság Szenátusa Közigazgatási, Regionális Fejlesztési és Környezetvédelmi Bizottságának konferenciáján „Fenntarthatóság és megfizethetőség: energiabiztonság egy átalakuló világban” címmel, ahol megismerhettük, hogy Csehországban melyek az energia-válsággal kapcsolatos fő dilemmák.

December

- Folytattuk a **hősziget hatásról szóló projektünk** előkészítő munkáit, a témáról közleményt jelentettünk meg.
- A Használt Sütőolaj (UCO) projekt keretében az eddig összegyűjtött anyagokkal a kezünkben megírtuk a közös követelés tervét, melyben az Európai Bizottságot felszólítjuk, hogy állítsa meg a hulladék olaj importját. A témáról levelet írtunk Lantos Csaba energiaügyi miniszternek.
- Használt Sütőolaj (UCO) projektünkben a dél-kelet-ázsiai országok sütőolaj-viszagyűjtését és exportját kutattuk nemzetközi oldalakon, és egy gyűjteményt állítottunk össze belőle önkéntesek bevonásával.
- Előadást tartottunk az MTVSZ „**Merre tovább a hazai éghajlat- és energiapolitikában?**” című konferenciáján a fosszilis támogatásokról.

Veszélyben az uniós pénzeink

Uniós költségvetés, zöld államháztartási reform

Projektvezető: Lukács András

Közreműködő munkatársak: Tarr Katalin, Pogátsa Zoltán, Dr. Bendik Gábor, Január

- Részletes elemzésünkben megállapítottuk, hogy feltehetően nem felel meg az uniós jogszabályoknak és célkitűzéseknek **a Partnerségi Megállapodás (PM) tervezete**, amelyet a kormány a tavalyi év végén nyújtott be az Európai Bizottságnak – állapította meg a Levegő Munkacsoport. A PM és a kapcsolódó operatív programok elfogadásával indulhatna meg a több mint 9000 milliárd forintot kitevő 2021-27. évi uniós felzárkóztatási támogatások kifizetése a magyar kormány felé. Vagyis Magyarország csak akkor juthat hozzá ezekhez a pénzekhez, ha a Bizottság elfogadja az említett dokumentumokat.
- Egyenkénti egyeztetést folytattunk az uniós költségvetési projekt összes partnerszervezetével.
- Előadást tartottunk **az ÉTOSZ-nak**.

Február

- Hírt adtunk arról, hogy meg tudná hozni azokat az intézkedéseket a magyar kormány, amelyek révén **elhárulhatnak az akadályok az uniós támogatások** további folyósítása előtt. Ehhez a Levegő Munkacsoport részletes javaslatokat dolgozott ki, amelyekről az Európai Bizottság is elismerően nyilatkozott. Levelet írtunk az Európai Bizottságnak, amelyben részletesen kifejtettük, milyen **változásokat tartunk szükségesnek a Partnerségi Megállapodás** tervezetében annak érdekében, hogy Magyarország hozzájusson a következő pénzügyi ciklus uniós támogatásaihoz. Megbeszélést folytattunk a témáról Írország budapesti nagykövetségével, majd a Francia Nagykövetség gazdasági tanácsosával. Komáromban felszólaltunk **a kiemelt beruházások elleni kampány** demonstrációján.
- Részt vettünk az Európai Bizottság Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóságának konferenciáján az EU gazdasági kormányzásáról. Más európai civil szervezetekkel közös levelet írtunk az Európai Bizottság-

Komáromban felszólaltunk a kiemelt beruházások elleni kampány demonstrációján

nak, kifogásolva, hogy a kormányok nem konzultálnak megfelelően a civil szervezetekkel a tervezett uniós támogatásokról.

Március

- Részt vettünk az MTVSZ által szervezett civil stratégia egyeztetésen az uniós támogatásokról és energiapolitikáról. Részt vettünk a Civil Society Europe megbeszélésén a Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervek végrehajtásáról. Hallgatóként részt vettünk az Európai Bizottság 8. Kohéziós Fórumán, ahol lényegében Bizottság öndicsérete folyt. Véleményeztük a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program **(GINOP Plusz) tervezetét**. Összeállítást készítettünk **hazai szakértők véleményéről** az uniós támogatásokkal kapcsolatban. Összegzést készítettünk arról, hogy miként használta fel a magyar kormány azt a lehetőséget, hogy az EU feloldotta az **államadósság és államháztartási hiány** szigorú korlátait, és elküldtük az Európai Bizottságnak. Levelet fogalmaztunk meg az Európai Bizottság elnökének, hogy lépjen fel **az üzemanyag-**

Az üzemanyagadó-csökkentések jogsértőek, állítják európai civilek

adók csökkentése ellen (a levelet 24 európai civil szervezet írta alá).

- AZ EUKI projektünk keretében a partnereinknek előadást tartottunk arról, **miként lehetne korlátozni Oroszország olaj-exportját**. Ott voltunk a „Stop Kiemelt Beruházások!” kampány eseményén az Országház előtt.

Április

- Megbeszélést folytattunk Németország budapesti nagykövetével. Berlinben megbeszélést folytattunk a **GIZ** képviselőivel (a GIZ finanszírozza a projektünket). **Levelet írtunk az Európai Bizottság elnökének**, Ursula von der Leyennek, hogy

EU támogatások, tanulságos gyakorlatok adatbázisa

kezdeményezze, hogy a tagországok töröljék el a közelmúltban bevezetett üzemanyagadó csökkentéseket, mivel azok alapvető uniós jogszabályokat sértenek. Azt is kértük, hogy az orosz olajimportra vessenek ki jelentős vámot.

Május

- Május 17-én és 30-án a projektben részt vevő nyolc külföldi partnerünkkel közösen kétrészes webinariumsorozatot tartottunk. Az első eseményen („**Mennyire zöldek a nemzeti költségvetések Közép- és Kelet-Európában?**” A Partnerségi Megállapodások és operatív programok értékelése a közép- és kelet-európai régió 8 országában”) bemutattuk, hogy a részt vevő országokban a partnerségi megállapodások és az operatív programok terveinek elemzése alapján mennyire hatékonyaknak és klímabarátoknak bizonyulhat az uniós támogatások (a kohéziós és a helyreállítási alap forrásai) felhasználása. A második alkalommal („**Az uniós források felhasználása Közép- és Kelet-Európában: Értékes példák**”) néhány tanulságos gyakorlat bemutatásával világítottunk rá, hogy hogyan történik az uniós források felhasználása a gyakorlatban. Blogbejegyzést jelentettünk meg arról, hogy az uniós célokat megvalósítani kívánó egyik fejlesztési terv, **Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program** (GINOP Plusz) szinte egyáltalán nem reflektál a gazdaságfejlesztés környezeti és klímahatásaira, miközben ezek Magyarországon az utóbbi években összességében kifejezetten negatívan alakultak. A projekt egyik tevékenységéül készülő **„Tanulságos gyakorlatok adatbázisába”** új példákat gyűjtöttünk a geotermikus energia és zéró emissziós buszbeszerzések témájában.
- **Véleményeztük a Magyar Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz** tervezetét a közös rendelkezésekről szóló rendeletnek és a környezetpolitikai célkitűzéseknek való megfelelés tekintetében.
- Május 31-én részt vettünk az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőtén tartott szemináriumon a 2022-es Magyarországról szóló Országjelentésről

A Zöld Civil Országos Találkozón szekcióülést tartottunk

és az országspecifikus ajánlásokról. Az USA Nagykövetsége kezdeményezésére a nagykövetség munkatársaival egyeztettünk.

Június

- Június 25-én a csongrádi Zöld Civil Országos Találkozón szekcióülést tartottunk az uniós támogatások hatékony, klímabarát felhasználásáról, melyen ezúttal is köszönjük a részt vevők értékes hozzászólásait, részvételét.
- A projekt egyik tevékenységéként készül a „Tanulságos gyakorlatok adatbázisába” új példákat gyűjtöttünk természetvédelmi, és lakossági napelemes támogatások témákban.
- Berlinben a Bundestag zöldpárti szakértőivel, majd a Germanwatch munkatársával egyeztettünk.
- Közreműködtünk az EUKI Akadémia keretében rendezett szeminárium előkészítésében, amelyben a projektünk részeként arról folyt a vita, **miként teljesülnek az Európai Zöld Megállapodás céljai** a közép- és kelet-európai tagállamokban.
- Részt vettünk a Karácsony Gergely főpolgármester által szervezett Energiacsúson.

Július

- A Levegő Munkacsoport is **csatlakozott civil szervezetek álláspontjához**, mely szerint a kormány által benyújtott törvényjavaslat, amely „az Európai Bizottsággal való megegyezés érdekében” módosítaná a társadalmi egyeztetés szabályait, csak látszatmegoldásokat kínál.

A jogalkotásban való társadalmi részvétel erősítése fontos cél, de ahhoz elsősorban valódi kormányzati akaratra, a hatályos törvények érdemi végrehajtására és a törvényjavaslatban foglaltaknál jóval hatékonyabb garanciákra lenne szükség.

- A projekt egyik tevékenységéként készülő **„Tanulságos gyakorlatok adatbázisába”** új példákat gyűjtöttünk ipari tevékenységre, és városi kék-zöld infrastruktúra fejlesztésre nyújtott támogatások témákban, valamint egy **rövid hírt** jelentettünk meg az adatbázisról.
- Részt vettünk a **Citizens’ Climate Europe**-pal történt egyeztetésen, akik a Levegő Munkacsoportéhoz hasonló államháztartási reformot szorgalmaznak.
- **Blogbejegyzésünkben** néhány „különadót” vizsgáltunk, melyekről nemrégiben döntött a kormány – például a repülőjegyadót és a megemelt cégadó-adót. Az említett adópolitikai lépések iránya megítélésünk szerint helyes, mivel világ legfejlettebb és legélhetőbb országokban az adórendszert már évtizedek óta igyekeznek úgy formálni, hogy a környezetterhelő tevékenységek és termékek aránylag nagyobb közterheket viseljenek, a munkaerőt terhelő adók pedig csökkenjenek, illetve a lakosság jóllétére, egészségügyre, oktatásra, környezetvédelemre szánt állami bevételek növekedjenek.

Augusztus

- A projekt egyik tevékenységéként készülő **„Tanulságos gyakorlatok adatbázisába”** új példákat gyűjtöttünk energiaközösségek és rugalmas elektromos hálózat

Csupa látszatintézkedés a kormány társadalmi egyeztetésről szóló javaslatában

fejlesztésére nyújtott támogatások témákban.

Szeptember

- Szeptember 21-22-én aktívan részt vettünk az EUKI éves konferenciáján Berlinben.
- Szeptember 28-án részt vettünk a Fejlesztéspolitikai Akadémia Partnerségi Megállapodás Monitoring Bizottság szakmai workshopján, ahol három, a 2014-2020-as operatív programok eredményességét, hatékonyságát és hatásosságát vizsgáló értékelést mutattak be: a szélessáv-fejlesztések és azok használatának értékelése; szociális település-rehabilitáció eredményességének értékelése; a Vidékfejlesztési Program környezeti szempontú eredményei. Az előadások diái [ezen a linken](#) elérhetőek.
- Szeptember 30-án részt vettünk a Civil Society Europe internetes megbeszélésén a Helyreállítási Alapról és REPowerEU-ról.

Október

- Október 5-6-án Budapesten részt vettünk az Európai Klímakedzdeményezésnek (EUKI) a magyar EUKI közösség számára szervezett két napos konferenciáján, ahol a kezdeményezésben részt vevő szakmai és civil szervezetek személyesen ismertethették munkájukat. A Levegő Munkacsoport mindkettő, az EUKI által támogatott projektjét bemutatta: az egyik a [személyközlekedés ÜHG kibocsátásának döntéshozói modellezéséről](#) szól, melyről előadást tartottunk, a másik az

EU támogatások klímabarát felhasználásáról, melyet egy interaktív séta során mutatták be kollégáink. A rendezvényt a **CEEweb a Biodiverzitásért** szervezte, melyről honlapjukon [angol nyelvű összefoglaló](#) is olvasható. Október 7-én az EU támogatásokkal kapcsolatos említett projektünk partnereivel személyes megbeszélésen vettünk részt.

November

- Többszöri belső előkészítést követően, a CAN Europe szervezésében részt vettünk a civil szervezetek internetes találkozásán D. Samsonnal, Frans Timmermans uniós biztos kabinetfőnökével.
- Részt vettünk az EU Alapjogi Ügynökségének a jogállamiságról szóló internetes fórumán, ahol az uniós támogatások és a jogállamiság összefüggéseivel kapcsolatban szólaltunk fel.
- November 30-án személyes találkozón vettünk részt a Friedrich-Ebert-Stiftung (a Német Szociáldemokrata Párthoz kapcsolódó, de attól független német alapítvány) budapesti munkatársaival, ahol bemutattuk az uniós támogatásokkal kapcsolatos munkánkat.

December

- December 6-án részt vettünk a WWF webináriumán, ahol egy tanulmányt mutattak be arról, hogy az EU tagállamok az ETS-ből (az EU kibocsátáskereskedelmi rendszere) származó bevételeiket nagyrészt környezetre káros célokra költik, aminek elkerüléséhez szigorúbb szabályozásra van szükség.
- December 7-én részt vettünk a CAN Europe workshopján a RePowerEU kapcsán történő földgázbefektetésekről.
- Az EU támogatásokról szóló projektünk Tanulságos Gyakorlatok Adatbázisába további példákat töltöttünk fel olyan témákban, mint a városi vízmegtartás, az ökoszisztéma-szolgáltatások és természeti környezet állapotának felmérése, a geotermikus távhő, és az energiahatékony mélyfelújításokkal kapcsolatos egyablakos tanácsadás.
- Közleményt adtunk ki arról, hogy úgy tűnik, [helyes irányba mozdult el az Európai Bizottság](#), ugyanis a hírek szerint azt javasolta a magyar kormány, hogy

Jóirányba mozdulhat el az uniós pénzek felhasználása

a Helyreállítási Alap pénzeinek jelentős részét a pedagógusok béremelésére fordítsa és ehelyett csökkentse többek között a turizmusfejlesztési célú támogatásokat.

- Egyeztetést folytattunk Miklósi Lászlóval, a Történelemtanárok Egyletének elnökével, aki ezt követően cikket írt számunkra arról, hogy a kormány **uniós pénzek felhasználásával tette tönkre a magyar közoktatást**. Részt vettünk a pedagógusok petícióátadásán a Belügyminisztériumnál.
- Részt vettünk a fővárosi költségvetésről szóló internetes egyeztetésen, amelyet Kiss Ambrus főpolgármester-helyettes tartott, és javasoltuk a kommunikációra fordított összegek jelentős növelését, amit megemelt parkolási díjakból lehetne finanszírozni.
- Részt vettünk a Budapest Kör „Az OTP új stratégiája: a településfejlesztés finanszírozása” című ülésén.

Közlekedés

Projektvezető: Vargha Márton

Január

- Folytattuk tevékenységünket a **Tiszta Városok Kampány** keretében, előkészítettük az elkövetkező hónapok teendőit. Miután már január 7-én bekövetkezett az idei első halálos közlekedési baleset Budapesten, a Levegő Munkacsoport – a Cargonomia, a Kávézz a helyszínelővel, a Közlekedő Tömeg, a Magyar Közlekedési Klub, a Sétáló Budapest és a Város és Mobilitás Intézet és a Velo Budapest támogatásával – **petíciót indított a „közúti rendszerváltásért”**.

Civilek petíciója a „közlekedési rendszerváltásért”

Nagy légitársaságok támogatják az európai éghajlatvédelmi intézkedéseket

- A Budapest VII. kerületi önkormányzattal közösen internetes felmérést indítottunk a közautózással kapcsolatos attitűdök feltárására. Az eredmények közreadása januárban nagy érdeklődést keltett, például megjelent a **Telex.hu-n** is. Előadást tartottunk a CEU-n a városi közlekedésről.

Február

- Figyelemmel követtük az Európai Közlekedési és Környezetvédelmi Szövetség (T&E) előadásait a nulla széndioxid-kibocsátású gépjárművek piaci részesedése gyors növelésének esélyeiről. Ott voltunk az európai **Tiszta Városok Kampány** keretében készült nagyszabású városértékelő tanulmány online bemutatóján. **Vennél egy tehenet napi egy pohár tejért?** – tettük fel a kérdést új videónkban, amely ezen Kampány részeként készült, és a közautók használatára buzdít. Véleményeztük a T&E állásfoglalás-tervezetét az emissziókereskedelem tervezett kiterjesztéséről a közlekedésre. Hírt adtunk arról, hogy **a nagy légitársaságok támogatják az európai éghajlatvédelmi intézkedéseket**.
- Megtartottuk február nyolcadikán a négy volt szocialista államban – Litvániában, Lengyelországban, Magyarországon és Romániában – **a személyszállítás dekarbonizációjának lehetőségeit felmérő**, a német Szövetségi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Nukleáris Biztonsági Minisztérium (BMU) által létrehozott Európai Klímavédelmi Kezdeményezést (EUKI) támogatásával dolgozó nemzetközi projekt első magyarországi munkaértekezletét. A munkaértekezleten

szó volt a projektben készülő tervezéstámogató eszközről és két ígéretes széndioxid-kibocsátást csökkentő lehetőségről, a munkahelyi közlekedési tervről és a városi útdíj bevezetéséről Budapesten.

Március

- Oroszország agressziója Ukrajna ellen egész Európát rá kellett, hogy döbbsen: a gépjárműveinkhez az üzemanyag jó része – Magyarországon a túlnyomó része – orosz kőolajból készül. Az orosz kőolajért fizetett pénzből telik Oroszországnak szomszédai lerohanására. A Levegő Munkacsoport tevékenyen kivette a részét nemzetközi civil összefogásokban (többek között számos nemzetközi online egyeztetés révén), melyek célja ráébreszteni mindenkit arra, hogy át kell alakítanunk a személyszállítást, az áruszállítást ahhoz, hogy egyre kevesebb orosz kőolaj importjára szoruljunk rá. Hírt adtunk arról, hogy **25 európai uniós civil szervezet sürgeti**: az Európai Unió korlátozza az Oroszországból származó olaj- és gázimportot, hogy ne finanszírozza tovább Putyin Ukrajna elleni háborúját.
- Ötvenegy ország több mint 500 szervezete – köztük a Levegő Munkacsoport is – aláírta azt a felhívást, amelyet ukrán civilek kezdeményeztek, és amelyben kéri a világ vezetőit, hogy **fejezzék be az orosz gáz, olaj és szén felhasználását**. Az ezekből származó bevételek táplálják ugyanis Oroszország hadi gépezetét. Ezzel is összefüggésben fölemeltük a szavunkat **az üzemanyagárak befagyasztása**

Az autók a kenyeret is eleszik az éhezők elől

Főleg a gazdagokat támogatja a befagyasztott benzinár

- **ellen** is, rámutatva, hogy hétszer annyit költ üzemanyagra a magyar lakosság leggazdagabb 10 százaléka, mint a legszegényebb 10 százaléka, sőt többet költenek, mint a legszegényebb 40 százaléka összesen, vagyis a piaci árnál jóval alacsonyabban rögzített üzemanyagárral azok kapják a legtöbb támogatást az államtól, akiknek semmi szükségük nincs rá.
- Azt, hogy ez Európa-szerte így van, a **T&E új tanulmánya** bizonyította, amelyről szintén hírt adtunk. Arról a T&E tanulmányról is hírt adtunk, amely kimutatta: **az autók a kenyeret is eleszik az éhezők elől** – naponta 15 millió kenyérnek megfelelő búzát égetnek el az autókban Európában.
- Részt vettünk Budapest Főváros Közgyűlése tervezett közösségi gyűlésének előkészítésében. A közösségi gyűlés témája a forgalomcsillapítás, a közúti közlekedésből eredő – évente két-három ezer budapesti korai halálát okozó – levegőszennyezés csökkentésének lehetősége.

Április

- Ebben a hónapban is az üzemanyag-fogyasztás csökkentése volt a fókuszban, az orosz olajimport mielőbbi csökkentése végett. Több közleményt is kiadtunk ebben a témában. Részt vettünk Brüsszelben a T&E éves közgyűlésén és konferenciáján. Folytatódott a Tiszta Városok Kampany (CCC), aminek ott voltunk a havi megbeszélésén, ahol Tóth Csaba, Szakértői Testületünk tagja is előadást tartott az

erzsébetvárosi parkolásmegújítási folyamatban lezajlott közvélemény-kutatásról. A folyamatban a Levegő Munkacsoport is részt vesz. A kampány keretében létrejött egy csoport, melynek célja a városi áruszállítás mielőbbi nulla kibocsátásúvá tételének elősegítése. Budapesten, Pécsen és Miskolcon ez különösen fontos, hiszen az Európai Unió ezeket a városokat is beválasztotta a küldetésbe a 2030-ra kibocsátásmentes 100 város közé (**Mission for 100 climate-neutral cities by 2030**)

Május

- Folytatódott a Tiszta Városok Kampány (CCC). Részt vettünk több egyeztetésen, webináriumon a külföldi partnerekkel. Európa szerte voltak „Utcák a Gyerekekért” (**StreetForKids**) tüntetések iskoláknál, melyben szülők, tanulók, tanárok együtt követelték az iskolaközeli autós forgalom tiltását, korlátozását. Magyarországon kapacitáshiány miatt nem vágtunk bele a szervezésbe, de **hírt adtunk róla**. Ha lesz elég érdeklődés, jövőre már mi is tüntethetünk.
- Örömmel üdvözlöttük a Fővárosi Önkormányzat rendeletét a mikromobilitási – Mobi – pontok kialakításáról. Meghallgattuk Lajos Béla előadását egy vonzó elképzelésről, egy budapesti „Sétáló körút”-ról (az autóforgalom teljes kitiltása a Székely Mihály–Kazinczy Ferenc–Szentkirályi utcában).
- Ott voltunk az Integrált Közlekedési Operatív Program májusi ülésén, ahol

Közleményt adtunk ki „Más városok mintájára Budapestnek közel kell hoznia az embereket a vízparthoz” címmel

Környezetvédelmi díj a budapesti teherszállítás környezetbarátabbá tétele kidolgozójának

- informálisan felhívtuk a figyelmét az Európai Bizottság képviselőjének a projekt-szintű környezeti indikátorok bevezetésére az uniós támogatással megvalósuló közlekedési nagyberuházásoknál.
- Érdekes előadásokat hallgathattunk meg a villanybuszra való áttérés nehézségeiről és sikereiről a Magyar Logisztikai Egyesület konferenciáján a Közlekedési Múzeumban.
- A **pesti alsó rakpart átalakításáról** szóló vitához kapcsolódóan közleményt adtunk ki „Más városok mintájára Budapestnek közel kell hoznia az embereket a vízparthoz” címmel. Ekés Andrásnak, a Mobilissimus Kft. ügyvezetőjének adtuk a **2022. évi Radó Dezső Díjat**, amelyet 2013-ban közösen alapított a Levegő Munkacsoport és a Nagyvállalatok Logisztikai Vezetőinek Klubja (NLV Klub). (A díjat olyan hazai szakemberek kapják, akik kiemelkedő eredményeket értek el a teherszállítás okozta környezetszennyezés csökkentésének elősegítésében.)
- Részt vettünk a BKK által szervezett „Kerékpárosbarát városfejlesztés és szemléletformálás Koppenhágában” című konferencián és a Balázs Mór Klub online rendezvényén. Levelet írtunk Óbuda és Újpest polgármestereinek, támogatva az Aquincumi híd megépítése elleni tiltakozásukat.
- A Levegő Munkacsoport kezdeményezésére nyolc civil szervezet nyílt levélben hívta fel a fővárosi és kerületi önkormányzatok figyelmét a hatalmukban álló eszközökre, melyekkel elősegíthetik a **budapesti kőolajfogyasztás gyors csökkentését**

Civilek nyílt levélben kérik a budapesti önkormányzatokat a kőolajfelhasználás csökkentésének elősegítésére

– összhangban a Nemzetközi Energiaügyi-nökség és az Európai Bizottság ajánlásaival. A témáról megbeszélést folytattunk Karácsony Gergely főpolgármesterrel.

Június

- Élénkülni látszott az áldatlan fővárosi áruszállítási (kicsomag-kiszállítási) helyzet iránti hivatalos érdeklődés. Egy levegőtisztasági mamutprojekt, a LIFE IP HungAIRy és a Budapesti Közlekedési Központ is munkaértekezletet tartott e kérdéskörben, felvázolva elképzeléseiket. Részt vettünk az „Aktualitások Budapest város- és közlekedésfejlesztéséről” című konferencián a fővárosi Városháza Dísztermében.
- Részt vettünk júniusban is a Tiszta Városok Kampány munkaértekezletén és a kampány tudományos kutatási projektjének értekezletén.

Hogyan tárold a kerékpárod címmel hirdet fotópályázatot a Levegő Munkacsoport

- Elindult egy másik nemzetközi projekt is, melyben részt veszünk, a városi áruszállítás kibocsátásmentesítéséről. E kampányban a témával kapcsolatban mindenről szó van, a gyalogos kicsomagszállítástól a triciklin át a villanyhajtású teherautókra való átállásig.
- Részt vettünk a Járókelő Egyesület Egészséges utcák projektindító munkaértekezletén a budapesti utcák élhetőségének felméréséről egy olyan módszertan átvételével, amely Angliában már használatos.
- Vargha Mártonnak megjelent egy véleménycikke egy tervezett Aquincumi Duna híddal kapcsolatos „társadalmi egyeztetés”-ről a Népszavában.
- Sajtóközleményben hívtuk fel a figyelmet arra, hogy **a pedelek sok esetben** nyújt lehetőséget biciklizésre azoknak, akiknek a hagyományos kerékpár használata valamilyen okból már nem megoldás.
- Fotópályázatot hirdettünk meg, **„Hogyan tárold a biciklidet?”** címmel. Részletes, szövegszerű javaslatot tettünk a fővárosi **parkolási rendelet módosítására**.

HOGYAN TÁROLOD A BICIKLIDET?

Fotózd le, hogy milyen érdekes, kreatív vagy vicces módon tárold a kerékpárodát és küldd el 2022. július 30-ig a levego@levego.hu címre, a tárgyba pedig ezt írd be: fotópályázat.

 Levegő Munkacsoport

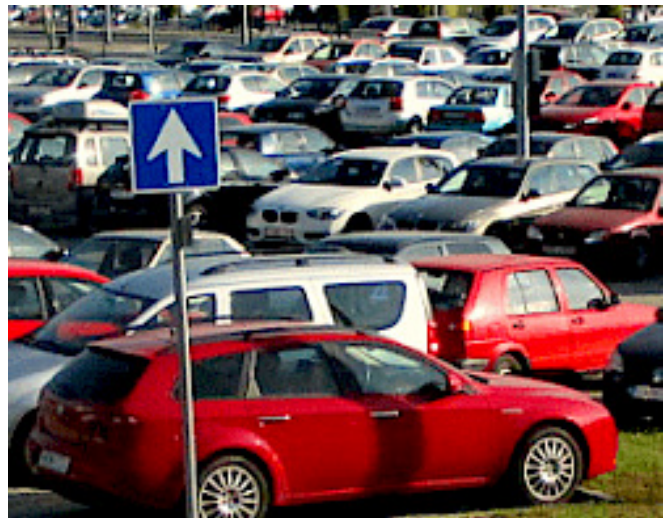
FOTÓPÁLYÁZAT

 Levegő Munkacsoport

Július

- Részt vettünk a Főpolgármesteri Hivatalban a pesti rakpart jövőjével kapcsolatos konzultációkon.
- Ott voltunk az MTVSZ által szervezett fórumon a Liszt Ferenc Repülőtér környezetszennyezésének korlátozási lehetőségeiről.
- Ott voltunk a fővárosi Zöld Budapest Munkacsoport júliusi ülésén.
- A külföldi vakációra készülő autósoknak érdemes tájékozódniuk az utazás megtervezése előtt, mivel számos népszerű turisztikai csomópont szigorításokat vezet be a légszennyezés csökkentése érdekében. Jelenleg **320 európai városban korlátozzák** a régebbi, jellemzően környezetszennyezőbb járművek mozgását, és 2019 óta 40 százalékkal nőtt a számuk – állapította meg a Tiszta Városok Kampány új tanulmánya, amiről a Levegő Munkacsoport is hírt adott.
- Tanácskoztunk a városi útdíj ügyében a Lehet Más a Politika párt szakértőivel
- Részt vettünk a Tiszta Városok Kampány (CCC) ülésein.
- A teherszállítással kapcsolatban egy mini projektet megnyert a Levegő Munkacsoport, aminek keretében hírt adtunk arról, hogy egy friss kutatás szerint a világ hat **legszennyezőbb futárcégének** a kézbesítés utolsó kilométereire jutó szén-dioxid-kibocsátása eléri a 4,5 megatonnát évente, ami nagyjából 600 000 háztartás éves kibocsátásának felel meg.

Közös érdek lakott területen a 30 kilométer per órás sebességkorlátozás

A Mexikói úti P+R parkolóházak építése csak növeli a bajt

Augusztus

- Részt vettünk a pesti alsó rakpartról szóló szakmai konzultáción a Főpolgármesteri Hivatalban.
- A Tiszta Városok Kampány (CCC) több megbeszélésén is részt vettünk. Felhívtuk a figyelmet arra, hogy közös érdek **lakott területen a 30 kilométer per órás sebességkorlátozás**.
- A kerékpározás nagymértékben segíthet az egészségünk megőrzésében, de lehetőleg az **autóforgalomtól minél távolabb biciklizzünk**, közvetlenül a gépjárműforgalom mellett ugyanis rendkívül szennyezett lehet a levegő. Ezt mutatták ki a Levegő Munkacsoport mérései, **amiről videót** is készített.
- Annak kapcsán, hogy a Nemzeti Közlekedési Központ benyújtotta az engedélyezési kérelmet a Mexikói úti két, összesen 1700 autó befogadására alkalmas P+R parkolóház környezetvédelmi engedélyezési eljárásának megkezdésére, a Levegő Munkacsoport arra figyelmeztette: a tervezett **új P+R parkolók építése** nem hogy enyhítené Budapest közlekedési és környezeti problémáit, hanem még súlyosbítja azokat, és – erre már korábban felhívta a kormányzat figyelmét.
- **Szeptember** – Aktívan részt vettünk a Balázs Mór Klub találkozóján a budapesti városi logisztika megújításáról.
- Különböző internetes megbeszéléseken vettünk részt, amelyeket a brüsszeli

székhelyű Európai Közlekedési és Környezetvédelmi Szövetség szervezett az európai közlekedés széndioxid- és egyéb szennyezőanyag-kibocsátásának csökkentése témakörben.

- Brünnbén volt egy európai városi közlekedési konferencia, sok érdekes előadással, melyeket a világhálón tudtunk követni.
- A hónap legérdekesebb eseménye az IRF (Nemzetközi Útügyi Szövetség) webkonferenciája volt, melyen a Ptolemus szakértője beszélt a városi útdíjszedés fejlődéséről, és amelyen bemutatták a városi útdíj brüsszeli bevezetését a Brüsszeli Régióban: az útdíjkivetést beépítik a BudapestGO-hoz hasonló brüsszeli SmartMove mobiltelefonos appba.
- Ott voltunk a Magyar Közlekedési Klub által szervezett konzultáción a budapesti villanybuszos tapasztalatokról és távlatokról.

Október

- Előadást tartottunk a német kormány EUKI (Európai Klímavédelmi Kezdeményezés) programja által támogatott magyarországi projektek konferenciáján **a széndioxid-kibocsátás becslését segítő TEDiT programról** és az ELTÉ-n a közlekedési eredetű levegőszennyezés ellen tehető lépésekről.
- Ott voltunk a Budapesti Közlekedési Központban a városi logisztikával kapcsolatos újabb tanulmányt készítő szakértőknek és érdekelteknek szervezett konzultáción. Valamit tanultunk a menetrendkészítés menetéről, rendszeréről a Közlekedési Tudományos Egyesület konferenciáján.
- Részt vettünk a Tiszta Városok Kampány megbeszélésén egy készülő tanulmányról, amely néhány európai nagyvárosban méri fel az alacsony és nulla kibocsátási övezetek teljesítményét.
- A T&E munkaértekezletén is ott voltunk, ahol a közúti közlekedés elektrifikációja lassulásának veszélyeiről volt szó.

November

- Szemináriumot tartottunk az EUKI (Európai Klímavédelmi Kezdeményezés) által támogatott egyik projekt eredményeiről és a **széndioxid-csökkentés lehetőségeiről a városi közlekedésben**.
- Részt vettünk a Budapest Fővárosi Zöld Munkacsoport munkájában.

Civil szervezetek kérik, hogy ne nyissák meg az autóforgalomnak a Lánchidat

- Az IKOP (Integrált Közlekedési Operatív Program) Monitoring Bizottsága megtartotta novemberi ülését, ahol ott volt a Levegő Munkacsoport delegáltja, Vargha Márton is.
- A Budapesti Közlekedési Központ témacsoportot alakított a Budapesti Mobilitási Terv felülvizsgálata egyeztetésére a témában illetékes társadalmi és civil szervezetekkel; a novemberi ülésnek aktív résztvevői voltunk. Bekapcsolódtunk egy civil műhely munkájába arról, mit lehet tenni Üllőn forgalomnövelő beruházások ügyében.
- Aktívan részt vettünk a pesti alsó rakpart autómentessé tételéről folyó tárgyaláson. Több más civil szervezettel közösen kértük, hogy **Lánchídon a felújítás után** csak a gyalogosok, a kerékpárosok, tömegközlekedési járművei és a taxik közlekedhessenek.
- Egyeztetést folytattunk a Magyar Autóklub képviselőjével Budapest közlekedéséről. Számos más civil szervezettel együtt megbeszélést folytattunk Karácsony Gergely főpolgármesterrel arról, miként lehessen használni a Lánchidat a megnyitása után.

December

- Folytatódott a munka a Budapesti Közlekedési Központ témacsoportjában, ahol a Budapesti Mobilitási Terv felülvizgálatáról egyeztetnek a témában illetékes társadalmi és civil szervezetek, köztük a Levegő Munkacsoport képviselői.

A finnek példát mutatnak arra, hogy a hideg nem akadály a kerékpározásnak

Heti egy autómentes nap három ország éves olajfogyasztását tudná megspórolni Európának

- Ott voltunk a Balázs Mór Klub vitáján, aminek az esetleges budapesti hídépítések volt a témája.
- Aktívan részt vettünk a pesti alsó rakpart autómentessé tételéről folyó tárgyalásokon.
- Aktívan tevékenykedtünk azért, hogy a személyautókat, furgonokat, de a robbanómotoros kétkerekű járműveket is tiltásuk ki a Lánchídról, kivéve a megkülönböztető jelzésűeket és a taxikat, valamint a tömegközlekedési járműveket.
- Magyarra fordítottuk egy video feliratozását, amely bemutatja, hogy **télen is megfelelő közlekedési eszköz lehet a kerékpár**, és erről közleményt adtunk ki.
- Részt vettünk a „Józsefváros és az autók” című közéleti vitaesten.

Tiszta Városok Kampány (CCC)

Projektvezető: Szegő Judit

Közreműködő munkatársak: Vargha Márton, Lukács András

A kampány célja a városi közlekedés széndioxid- és egyéb károsanyag-kibocsátásának jelentős csökkentése.

Május

- A Tiszta Városok Kampány (CCC) nemzetközi gyűlésén, a Fővárosi Önkormányzat méréstechnikai egyeztetésen és a Kötháló éves közgyűlésén is részt vett a Levegő Munkacsoport.
- Öt ország környezetvédő civil szervezete – köztük a Levegő Munkacsoport – levélben fordult az Európai Bizottsághoz, melyben felhívják a figyelmet arra, hogy a **levegő**

nitrogén-dioxid-szennyezettsége éppen azokon a helyeken lehet jóval magasabb, mint amit a hivatalos mérőállomások mutatnak, ahol az a legsérülékenyebb csoportokba tartozókat is érintheti.

Szeptember

- A Tiszta Városok Kampány (CCC) több megbeszélésén is részt vettünk. A projekt keretében **tanulmány készült az autómentes napok bevezetésének lehetőségeiről**, ami kimutatta, hogy az európai nagyvárosokban a lakosság többsége támogatja az elképzelést. A kutatásról tájékoztatást adtunk ki.
- Részt vettünk a Fővárosi Önkormányzat által szervezett, levegőminőségről szóló közösségi gyűlésén, ahol előadást is tartottunk, és ebből az alkalomból egy **tájékoztató anyagot** készítettünk a résztvevők számára.
- A miniprojekt a teherkerékpárokról elkészült: kis **videó a teherbiciklizésről**, melyen a Cargonómiával és a Gólya kiszállítókkal működünk együtt. Dolgoztunk az Utcák a Gyerekekért kampányon, amelynek fő eseménye októberben lesz: iskolákat kerestünk meg a részvételük érdekében.
- Újra megrendeztük az Európai Autómentes Naphoz kapcsolódó **Szelíd Motoros Felvonulást**, melynek keretében egy és hat év közötti gyerekek lábbal hajtható kismotorjaikkal és futóbiciklijeikkel vették birtokba a Hősök terét.

Október

- A Tiszta Városok Kampány (CCC) keretében részt vettünk az **„Utcák a Gyerekekért”** (Streets for Kids) megmozduláson,

2022.09.24. - Szelíd motoros felvonulás

amely során október 20-án két településen egy-egy iskola melletti utcalezárásra került sor. Részt vettünk a CCC több internetes megbeszélésén.

November

- A Tiszta Városok Kampány (CCC) több internetes találkozóján is részt vettünk. A **kerékpáros teherszállítás előnyeiről** közleményt adtunk ki, és újabb **kisfilmet készítettünk**, ami során a Cargonomiával és a Gólya kiszállítókkal működünk együtt, és népszerűsítettük a Cipősdoboz adományozó kampányt is.

Legyen az iskola utcája csak a gyerekeké, legalább, amikor iskolába mennek!

Jön! Jön! Jön!
A gyerekeké lesz az utca!

2022. OKTÓBER 20.

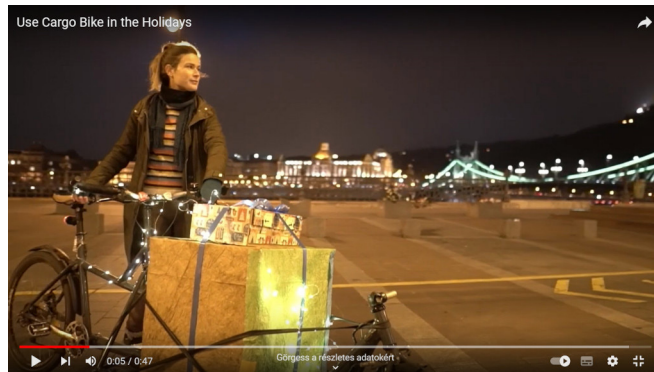

**STREETS
FOR KIDS**

#StreetsForKids

#Utcákagyerekekért

Levegő Munkacsoport

Népszerűsítettük a Cipősdoboz kampányt

- Az „Utcák a Gyerekekért” megmozdulás eredményét a Budapest Kör ülésén megvitattuk városfejlesztési szakemberekkel, akikkel együtt készülünk a 2023-as eseményekre a témában.

December

- A Tiszta Városok Kampány (CCC) több internetes találkozóján is részt vettünk. Új kisfilmünket a Clean Mobility Collective is megosztotta követői között.

Településfejlesztés, zöldfelületvédelem, földvédelem

Január

- Január 21-én elküldtük a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi, Hulladékgazdálkodási és Bányafelügyeleti Főosztálynak a LÁNG NEGYED (XIII. kerület Váci út–Turbina utca–Esztergomi út–Vizafogó utca által határolt terület) fejlesztésének előzetes vizsgálati dokumentációjával kapcsolatos észrevételeinket. A tervezett fejlesztést épületeinek tömege, forgalomkeltés, a környező lakóépületek lakóinak életminőségére gyakorolt hatása, látvány, tájéskészítik megjelenés szempontjából elemeztük. Túlzottnak tartottuk a beépítést, amely a tervezési terület Esztergomi úti oldalán, a Vizafogó út, vagyis a Rákos patak felőli részen 3 db 65 méter magas lakótoronnyal indulna, és csak mérsékelten csökkenő magasságú, nagy terjedelmű épülettömbökkel folytatódna a Turbina utca felé. A Váci út felőli részen 4 db 65 méter magas irodatoronnyal indulna a Rákos patak irányából, és enyhén mérséklődő magasságcsökkenés-

sel folytatódna a megőrzendő műemléki épületek felé. Megjegyezzük, hogy a dokumentációban büszkén felértékelt zöldterület-létesítési terv csak az épületegyüttes belső részén érvényesülne, a hatalmas, jelentősen alápincézett épülettömbök táj-észterítikai látványát nem befolyásolná. Kifogásoltuk, hogy a tervezett fejlesztés nem vette figyelembe sem a Váci út jelenlegi, sem az Esztergomi út várható hatalmas gépjárműforgalmát, sem az AGORA irodapark várható forgalomkeltését ezeken az utakon. Ebből az okból is értelmetlennek tartottuk a tervezett létesítmény által „keltett” forgalom hosszadalmas, elméleti tervezettségét. Figyelemre méltónak tartottuk, hogy a várható zajterhelés miatt viszont a tervezett létesítmény védendő belső terreit passzív akusztikai védelemmel tartanák szükségesnek ellátni. Szükségesnek tartottuk környezeti hatásvizsgálat szempontjainak megállapítását és a tervezett létesítmény méreteinek jelenős csökkentését. A véleményezést megküldtük a XIII. kerület főépítésének is.

- Január 25-én megküldtük a XI. kerületi főépítésnek és a Településrendezési és Településképi Osztály vezetőjének Újbuda új Integrált Településfejlesztési Stratégiájával kapcsolatos észrevételeinket. Ehhez alapul vettük Újbuda Településfejlesztési Konceptiójának 2021 végén lefolytatott partnerségi egyeztetését. A Stratégia szempontjából lényegesnek tartottuk a klímavész helyzet figyelembevételét, melynek jegyében az Önkormányzat feladata a fejlesztési célok ilyen szempontú felülvizsgálata kell legyen. Újra hangsúlyoztuk, hogy nem tartjuk célszerűnek a kerületben a területhasználat növelését, csak abban az esetben, ha az zöldterület, zöldfelület növelését jelenti. Megemlítettük a Buda-foki úti barnamezős területek lakóparki fejlesztésének várható forgalomnövelő hatását. Javasoltuk, hogy az önkormányzatok beleszólási lehetősége csökkenésének ellensúlyozásaképpen Újbuda Önkormányzata folytasson tárgyalásokat a beruházókkal a fejlesztések zöldterületeinek növeléséről, utcai fasorok létesítéséről. (Észrevételünkben említettük, hogy a Levegő Munkacsoport a BudaPart fejlesztési

igazgatójával való, három-négy évvel ezelőtti megbeszélésein már elért sikereket ilyen értelemben...) Javasoltuk az OTÉK tetőkertek zöldfelületi arányba való beszámíthatóságára vonatkozó előírásának melőzését a kerületi szabályozási tervekben.

Február

- Február 3-án megküldtük a Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal Városépítészeti Irodájának észrevételeinket Józsefváros Önkormányzata Képviselő-testületnek rendelet tervezetéről a Budapest VIII. kerület, József krt.–Népszínház utca–Teleki László tér–Fiumei út–Orczy tér–Orczy út–Nagyvárad tér–Üllői út által határolt terület (Csarnok negyed, Corvin negyed, Magdolna negyed, Orczy negyed és Losonci negyed) Kerületi Építési Szabályzata tervezetével kapcsolatban. Észrevételeink főbb elemei: „A természeti környezet és környezeti elemek védelmére vonatkozó előírások” című fejezetben kifogásoltuk, hogy a személygépjármű-parkolóknak csak minden 6 db parkolóhely után árnyékolás céljából írtak elő 1 db fa ültetését. Megjegyeztük, hogy tekintettel a parkolókat látogató gépjárművek érkezésükkor és távozásukkor történő légszennyezésére, a rendelet azt írja elő, hogy minden 4 db parkolóhely után 1 db közepes vagy nagy lombkoronát növelő fát kell ültetni. Kifogásoltuk a közparkokban gépjármű-parkolóhelyek elhelyezésének szabályozását. Kifejtettük azt a véleményünket, hogy mivel a közparkok megközelítése közösségi közlekedéssel is megoldható, ezért a közparkok területén ne legyen gépjárműtárolási lehetőség. Észrevételünket a rendelettervezetben szereplő, Józsefváros zöldterületi ellátottságának gyenge állapotát mérlegelő idézettel támasztottuk alá.
- Február 7-én megküldtük a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályának a Budaörs 4134/9 és 4134/29 hrsz, ingatlanokon kereskedelmi épület építésére vonatkozó előzetes vizsgálati eljárásra vonatkozó, munkatársaimmal együttesen megállapított észrevételeinket. Ennek rövid tartalma: A vizsgálati dokumentáció szerint 34515 négyzetméter területű, 16006 négyzetméter erdőt

tartalmazó tervezési területen egy bútórúházzal és kisebb kereskedelmi és vendéglátó egységeket tartalmazó beépítést terveznek. Kifogásoltuk, hogy az előzetes vizsgálati dokumentáció csak a bútórúház tetejéről közöl vázlatos felülnézeti rajzot, a többi épület és a terepszint alatti beépítés helyfoglalását nem ábrázolja. Kifogásoltuk, hogy az igénybe venni tervezett erdővel kapcsolatos részletes leírásokban lebecsüléssel nyilatkozik az erdő minőségi értékéről. Fontosnak tartotta megjegyezni, hogy egyik érintett rész sem áll védelem alatt. Az előzetes vizsgálati dokumentáció hasonló megjegyzései miatt nem látjuk biztosítottnak az építkezéssel megcsonkítani tervezett erdő sorsát. Észrevételünkben megjegyeztük, hogy a vizsgálati dokumentációban közölt légi felvételen látható erdő fontos szerepet játszik a Baross utca északi oldalán lévő lakóterületek levegőjének tisztításában és tájéskészítési szerepe is lényeges. Leírtuk, hogy a napokban készített légi felvételeket összevetve az Előzetes Vizsgálati Dokumentációban a tervezett létesítménnyel kapcsolatban közölt vázlatos rajzokkal, arra a következtetésre jutottunk, hogy a tervezett létesítmény éppen a véderdő funkciót is betöltő erdő fás szárú állományának legnagyobb részét venné igénybe. Feltétlenül fontosnak tartottuk környezeti hatástanulmány tartalmi követelményeinek megállapítását a tervezett létesítmény megvalósíthatóságának megítélése szempontjából.

- Február 16-án megküldtük észrevételeinket a Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal Civil Irodájára, és Kerpel-Fronius Gábor főpolgármester-helyettes részére a Budapest Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott területek fás szárú növényeinek védelméről szóló Budapest Fővárosi Önkormányzata Közgyűlése (...) önkormányzati rendeletének tervezetéről.
- A rendelettervezetben majdnem minden § tartalmazza az „élet-, egészség vagy vagyonvédelmi okból történő” fakivágás kifejezést. Erre vonatkozóan sok tételnél, valamint általánosságban is megjegyeztük, hogy a vagyonvédelmi ok tartalmát minden esetben konkrétan tisztázni szükséges. A 7. § (1) bekezdésének szö-

vegében fakivágás indoklásaként szerepel az „adott tevékenység” kifejezés a fakivágás indoklásaként. Az „adott tevékenység” mibenlétének tisztázását tartottuk szükségesnek. A § megfogalmazása miatt szükségesnek tartottuk minden konkrét esetben nyilvános tárgyalás összehívását az ügy valamennyi érintettjének részvételével. A 7.§ (2) bekezdésének szövegében fakivágások indoklásaként szerepel a „beruházás” szó. Ezzel kapcsolatban is szükségesnek tartottuk a konkrét esetekben nyilvános tárgyalás összehívását az ügy valamennyi érintettjének részvételével.

- Február 22-én részt vettünk Józsefváros vagyongazdálkodási tervével kapcsolatos online tanácskozáson. Mivel a tanácskozás nagyrészt arról szólt, hogy Józsefváros rossz állapotban lévő lakóépületeinek, lakásainak felújítására pénzalap szerzéséhez egyes beépítetlen területek eladását beruházó vállalkozásokkal szükséges megtárgyalni, hozzászólásunkban kértük, hogy az Önkormányzat ügyeljen arra, hogy a beruházások volumene ne legyen olyan mértékű, hogy forgalomvonzásával problémát okozzon Józsefváros környezeti minőségében.

Március

- Március 1-jén a Budapest XI. kerületi Polgármesteri Hivatal Településrendezési és Településképi Osztály javaslatára a kerületi főépítész telefoni megkeresése alkalmával megbeszéltük az Infopark egyetemi területén tervezett módosítást, mivel a fővárosi főépítész nem látta szükségesnek annak véleményezési eljárásra bocsátását.
- Március 6-án megküldtük véleményünket Budapest XI. kerület Főépítészeti Igazgatóságához, valamint Településrendezési és Településképi Osztályához a Budapest XI. kerület Hengermalom úti BAKERSTREET fejlesztéséről a Pest Megyei Kormányhivatal által közzétett előzetes vizsgálati dokumentációval kapcsolatban. Megemléztük a tervezett irodaház túlzott – bár a kerületi településrendezési terv előírásainak megfelelő – volumenét, forgalomvonzását, ami az előzetes vizsgálati dokumentáció állításával ellentétben ki fog hatni a Hengermalom útra, Szerémi útra és Budafoki útra is. Fontosnak tartottuk a tervezési területen lévő, a vizsgálati dokumentációban is

méltatott fák építkezés időtartama alatti megőrzését és az eredeti altalajjal közvetlen vertikális kapcsolatban álló talajba telepítendő fák lehetőségét. Javasoltuk a tömbben lévő többi, egyelőre még tervezés alatt nem álló, beépíthető területek fejlesztésének fokozottabb mérséklését és a még beépítetlen területek faállományának megőrzését. Március 8-án megküldtük a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Településfejlesztési és Hulladékgazdálkodási Főosztályának a Budapest XIII. kerület Bodor utcai társasház létesítésével kapcsolatos észrevételeinket. Kifogásoltuk többek között a tetőkertek területének a telek legkisebb zöldfelületi arányába való beszámíthatóságát, határozottan javasolva a kiemelt beruházássá nyilvánított fejlesztés kiemelő rendelete ezzel kapcsolatos részének törlését. Helytelennek tartottuk a telek nagy részét elfoglaló sportcsarnok építésének külön eljárásban történő tárgyalását. Az észrevételt megküldtük a XIII. kerületi főépítésznek is, aki azt köszönettel visszaigazolta.

- Március 9-én részt vettünk a Zöld Budapest Munkacsoport online tárgyalásán. Támogattuk Bardóczi Sándor főtájépítésznek azt a véleményét, hogy fákat még kerékpárutak létesítése miatt se vágjanak ki.
- Március 9. és 23. között e-mail útján munkakapcsolatot alakítottunk ki a Magyar Kerékpárosklub Közlekedési Munkacsoportjának vezetőjével. Közös témánk főleg a fák védelmével kapcsolatos.
- Március 24-én részt vettünk – csak megfigyelőként – a Budapest XI. kerület, Budaörsi út–Budaörs határa–XII. kerület határa–Gazdagréti út–Rétköz utca–Gazdagréti út–Budaörsi út–M1-M7 autópálya bevezető szakasza által határolt területre vonatkozó 43/2018.(XII.4.) önk. rendelettel jóváhagyott kerületi építési szabályzat módosításának partnerségi egyeztetésével kapcsolatos online lakossági fórumon. Bár a módosítás sok konkrét, telekalakításra, telkek közötti útkapcsolatokra vonatkozó lakossági kérést tartalmazott, lakossági hozzászólás is nagyon kevés volt.

Április

- Április 6-án megküldtük a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Ter-

mészetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályához Budaörs külterület 016/1 hrsz. alatti ingatlanon tervezett biológiai szennyvíztisztító telep létesítésére vonatkozó előzetes vizsgálati eljárásban észrevételünket. Bár látszólag nem a szokásos területfejlesztési témáról van szó, az alábbiak miatt láttuk szükségesnek az eljárásban való részvételt. A terület jelenlegi tulajdonosa az ingatlan teljes körű rekonstrukcióját tervezi. A természetvédelmi területek közelében lévő, szépen erdőszült ingatlanon áll egy leromlott állapotú, jelenleg teljesen lakatlan üdülőépület, melyet a terület tulajdonosa 60 fő befogadó képességűre kíván felújítani. Az épülethez tartozó szennyvíztisztító típusa és állapota azonban nem kielégítő, ezért szükséges egy megfelelő kapacitású biológiai szennyvíztisztító telep létesítése. A környezetvédelmi eljárást a jogszabály a biológiai szennyvíztisztító telep kialakítása miatt teszi kötelezővé. Az üdülőépület felújítása és kapacitásának bővítése, valamint a korábbi szennyvíztisztító alkatrészeinek, elszállítása, az új alkatrészek helyszínre szállítása és az üdülőépület bontási és építési anyagainak szállítása azonban nagy volumenű teherszállítási folyamatot igényel, aminek megfelelő feltételeit az előzetes vizsgálati dokumentáció meg sem kísérelte alátámasztani. Tekintettel a természetvédelmi területek szomszédságára, fontosnak tartom a megfelelő szállítási útvonalak kialakíthatóságát, környezeti hatásvizsgálati eljárás szempontjainak meghatározása keretében. A környezeti hatásvizsgálat szempontjainak meghatározását indokolja az is, hogy a terület növényállományának felmérése az arra alkalmatlan téli hónapokban, a vegetációs időszakon kívül történt, és a Duna-Ípoly Nemzeti Park Igazgatóság előzetes természetvédelmi nyilatkozatának megkérése nélkül.

- Április 13-án megküldtük a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályához a Budapest XIII. kerület „Metrodom Danubius Társasház” előzetes vizsgálati dokumentációjával kapcsolatos észrevételünket. Észrevételeink indoklása: A Váci út és Duna között, a Vizafogó

városrész északi részén tervezett beruházás környezetének beépítettségét a dokumentáció tévesen határozza meg. Ugyanis azt állítja, hogy a tervezett beruházás területét délről határoló Turóc utcától délre egy társasház határolja. A dokumentációban közölt légi felvételek alapján is megállapítható, hogy ebben az irányban nem csak egy társasház, hanem tervszerű sűrűséggel beépített lakóterületek vannak, és ez a sűrű beépítettség egészen a Dunáig folytatódik. Az előzetes vizsgálatnak ez a súlyos hibája indokolhatja a tervezési terület túlzottan nagy beépítési szándékát. A dokumentáció szerint a tervezett beépítés mind megvalósítási, mind üzemelési időszakában jelentős területen károsítja légszennyezésével a szomszédos lakóterületeket. Mivel a városrész túlzott beépítettsége nagy gépjármű forgalmat generál, lakóterület számára nem megfelelő levegőminőséget okozva, javasoltuk a Vízafogó városrész gépjármű-forgalmáról felmérés készítését. Javasoltuk továbbá a tervezett fejlesztéssel kapcsolatban környezeti hatásvizsgálati eljárás szempontjainak meghatározását, ennek keretében az eredeti altalajjal közvetlen vertikális kapcsolatban álló, magasra növekvő fák telepítésére alkalmas zöldfelületek területének növelését és a tervezett beépítés jelentős csökkentését. Észrevételeinket tájékoztatásul megküldtük a kerületi főépítésznek is.

- Budapest XI. kerület fásítottságával kapcsolatban e-mail útján kérdést intéztem a Környezetvédelmi Osztály vezetőjéhez április 11-én a Gazdasági Bizottság napirendi pontjai között szereplő fakivágási helyszínekkel kapcsolatban, azok indoklását kérve; majd április 27-én az Irinyi utcai posta mögött 3 szép nagy fa törzsének megjelölése miatt.

Május

- Május 2-án e-mailben kérdést intéztünk Szaller Vilmos faállomány fejlesztési szakértőhöz, a FŐKERT Kertészeti Divízió Faállomány Főosztály tagjához azzal kapcsolatban, hogy az Irinyi utcai Posta épülete mögötti játszóteret körülvevő szép nagy fák miért vannak zöld festékpöttyel megjelölve. Erre a kérdésre ugyanis a Polgármesteri Hivatal illetékes osztálya nem tudott választ adni.

- Május 10-én megküldtük észrevételeinket a Budapest XII. kerületi Polgármesteri Hivatal Városrendezési és Főépítési Iroda vezetőjének Észak-Hegyvidék kiemelt jelentőségű területek Kerületi Építési Szabályzatáról szóló módosítások egyes tételeivel kapcsolatban. Ezek között szerepelt például, hogy ha bizonyos kertvárosias és intézményi övezetekben a lakás célú rendeltetési egységek átlagos bruttó területe eléri vagy meghaladja a 200 négyzetmétert, az építési övezet által előírt legnagyobb beépítettség 5%-kal növelhető. Észrevételeinkben elleneztük a beépítettség növelését, mivel az aláépítetlen zöldfelület rovására történne. Meggondolandónak minősítettük, hogy tervtanácsi vélemény vagy főépítési szakmai konzultáció alapján dönteni lehessen egyes területek lombkorona-elátottságának esetleges csökkentéséről. Az országos jelentőségű védett természeti területek határától számított 20 méteres távolságán belül eső telkek bármilyen – a módosítás által engedélyezni javasolt – beépíthetőségét elleneztük.

- Pozitívan értékeltem a módosítási javaslatban szereplő, zöldterületeket védő intézkedési javaslatokat, valamint azt, hogy a kerületi Önkormányzat beépíthetőséget tartalmazó táblázatai alapján a megengedett legkisebb zöldfelületi arány aláépítetlen területen megvalósítható.

- Május 20-án megküldtük a Budapest XII. kerületi Polgármesteri Hivatal Városrendezési és Főépítész Iroda vezetőjének a Dél-Hegyvidék Kerületi Építési Szabályzata, valamint Kissvábhegy Kerületi Építési Szabályzata egyes tételeinek módosításával kapcsolatos észrevételeinket. A módosítási tervek hasonló jellegűek voltak az Észak-Hegyvidék szabályzatainak módosítási terveikhez. Észrevételeinket ezekkel kapcsolatban is a beépítettség növelése ellen tettük, értékelve a zöldfelületek védelmére irányuló módosítási, illetve szigorítási javaslatokat.

- Május 23-án megküldtük észrevételeinket a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályának a Bugyi 01489 helyrajzi szám alatti területen tervezett 12,9491 hektáros kavicsbánya előzetes vizsgálati dokumentációjával kapcsolatban.

A dokumentáció azzal indokolta a bányászati kérelmet, hogy a hatósági engedéllyel megkutatott területen nagy mennyiségű és jó minőségi ásványi vagyon található. Kifejtettük ezzel kapcsolatban, hogy mennyire káros, hogy a dél-pest megyei térség az építőipari nyersanyag bányászat helyszínévé alakult át a mezőgazdasági termelés és a vidéki lakhatási körülmények rovására, természetvédelmi területeket is veszélyeztetve. A dokumentáció azzal indokolja a kavicsbányászatot, hogy a nemzetgazdaság működőképességének megőrzése az építőipari nyersanyagellátás közérdek... Ezzel kapcsolatban kifejtettük, hogy a túlépítettség elharapódzása és a klímaváltozás miatt inkább a zöldterületek növelése és a nemzetgazdaság élhetőség szempontú átszervezése lenne szükséges. Azzal kapcsolatban, hogy a dokumentáció bizonygatta, hogy a kérelmezett, 7 évig tartó kavicsbányászat anyagszállítási szükségletének útvonalai lakott területeket nem sértenek, megjegyeztük, hogy a kérelmezett tevékenységhez szükséges nehéztehergépjármű-forgalom súlyosan megterheli az 5202 számú és az 51. számú főutat. Bár a dokumentáció szerint a bányavállalkozó a 6-7 éves működés alatt folyamatosan rekultiválja a területet, és egyidejűleg csak 5 hektár nagyságú vízfelületet produkál, és végül gondoskodik a bányászattal megszüntetett erdő visszaállításáról, vagyis: „a végállapot koncepció nem környezetszennyező jellegű”, megjegyeztük, hogy a területen lévő, bányászat miatt megszüntetett erdő eredeti állapotának kifejlődéséhez megfelelően hosszú időre lenne szükség, amit a bányavállalkozó nem tud biztosítani. Az előzetes vizsgálati dokumentációban hivatkozott indoklás nemzetgazdasági szempontból való vitathatósága, a 7 évig tartó bányaművelés és a kitermelt anyagok elszállításához szükséges nehéztehergépjármű-forgalom lég- és zajszennyezése miatt, a közbeni és befejezés utáni ígért helyreállítási tervek ellenére sem javasoltuk tárgyi kavics- és homokbánya engedélyezését.

Június

- Június 10-én e-mailt írtunk Hégli Imrének Újbuda Polgármesteri Hivatal Környezet-

védelmi Osztály vezetőjének azzal kapcsolatban, hogy a Porsche (autójavító) Centrum újbóli fejlesztése alkalmával nem tettünk észrevételt a Környezetvédelmi Hatóság felé. A területi fejlesztés ugyanis nem mérvadó mértékű, így területi szempontból nem tartjuk fontosnak. (Újbuda Főépítészeti Igazgatósága egyébként javasolta a fejlesztést.) Viszont a vizsgálati dokumentáció szerint 30 különféle nagyságú fa kivágását teszi szükségessé a fejlesztés, melyeket csak 35 fával akarnak pótolni. Kértük a Környezetvédelmi Osztály vezetőjét, ne engedje, hogy ez az autójavító cég ilyen olcsón megússza a fakivágásokat.

- Június 10-én észrevételt írtunk a Környezetvédelmi Hatósághoz a Duna-Dráva Cement Kft. „Bugyi III. homok, kavics” 125,0270 ha kiterjedésű, 2008 óta folytatott bányaműveléssel kapcsolatban megjelent előzetes vizsgálati eljárásban. A bányavállalkozó ebben az eljárásban a visszamaradó, engedélyezetten horgászati tó hasznosítású 117 ha nyílt vízfelület mellett csak néhány hektárnyit kíván humuszos feltalajjal feltölteni, és ennek a feltöltésnek a határidő-hosszabbítása miatt kezdeményezte ezt az eljárást. Javasoltuk a Környezetvédelmi Hatóság felé, hogy tartsanak bejárást a teljes 125 hektáros bányatelenen a jelenleg már meglévő nyílt vízfelületek felmérése céljából és kötelezzék a bányavállalkozót valamennyi nyílt vízfelület feltöltésére, teljes tereprendezésre és a horgászati tó véghasznosítási tervének törlésére. Indoklasként a térség talajvízszintjének fokozatos süllyedését adtuk meg a térség mezőgazdasággal foglalkozó lakosságának panaszai alapján.
- Június 16-án a Biggeorge 34. Ingatlanfejlesztő Ingatlanbefektetési Alap a XIII. kerület Hegedűs Gyula utca 25420 hrsz. alatti telken lakóépület és mélygarázs létesítése miatti előzetes vizsgálati eljárásban tett észrevételünkben helytelenítettük a telek teljes aláépítésének tervét, a lakásonként 1,5 parkoló számára tervezett mélygarázs-építési szándékot. Javasoltuk környezetvédelmi eljárásban a tervezési terület környékén valamennyi lakótelek felmérését beépítettség, aláépítettség vo-

natkozásában. Hivatkoztunk arra is, hogy ez a városrész Budapest legsűrűbben beépített lakóterülete, többek között ezért is gondoskodni szükséges megfelelő mennyiségű aléépítetlen, magasra növvő fákat tartalmazó zöldfelületről. Észrevételeinket, amint szoktuk, megküldtük a kerület főépítésének is.

- Június 21-én, mivel Massányi Katalin XIII. kerületi főépítész e-mail levelében biztosított a XIII. kerületi Önkormányzat jelentős nagyságú parkosított zöldterület-létesítési tervéről a Hegedűs Gyula utcai fejlesztési terület melletti telken, évek óta fennálló barátságos munkakapcsolatunknak megfelelő válaszelevelben fejeztük ki az ígérettel kapcsolatos köszönetünket. Bár a fejlesztési területre vonatkozó terv módosításával kapcsolatban nem tettek intézkedést.
- Június 28-án a XI. kerületi Polgármesteri Hivatal Területfejlesztési és Településképi Osztálya által közzétett véleménykérésre e-mail választ adtunk a Fehérvári út–Galambóc utca–Sopron út–Nagysurány utca által határolt tömb övezeti besorolásának a LIDL kereskedelmi egység miatt szükségessé vált módosításával kapcsolatban. (A módosítást ügyesnek tartottuk a zöldfelületi arány növelése miatt, bár a családi házakban lakó közvetlen szomszédság nevében nem nyilatkoztunk.

Július

- Az alábbi fejlesztési szándékokkal kapcsolatban írtunk észrevételeket a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályához:
- Július 1-jén Palota Parkváros XV. kerület Szentmihályi út–Rákospalotai határút–Késmárk utcai iparterület közötti 22 ha-os terület 1/A ütemében 96251 négyzetméter nagyságú területen létesíteni tervezett 673 lakás, 673 parkoló és kereskedelmi intézményekhez 403-600 parkoló létesítésével kapcsolatban kifogásoltuk, hogy nem foglalkozik megfelelően a tervezett beépítés miatti közlekedési vonzatokkal és főleg csupán az építkezési fázis légszennyezését tárgyalja. Bár a zajjal foglalkozó fejezet tartalmaz forgalomszámlálást a Szentmihályi úton és a Rákospalotai határúton, de ez nem elegendő a helyzet felméréséhez.

Véleményünkben kifejtettük, hogy mivel a fejlesztési terület körül nagyvárosias, tízemeletes lakótömböket tartalmazó telep-szerű terület, valamint kertes családi házak, lakótelep, iparterület helyezkednek el, és a rendkívül nagy forgalmú Rákospalotai határút és Szentmihályi út határolja, környezeti hatásvizsgálati eljárás elrendelése szükséges, többek között aktuális forgalomszámlálásokkal minden napszakra vonatkozóan a Rákospalotai határúton közösségi közlekedés és személygépjármű közlekedés üteme, Szentmihályi úton, felmérve az agglomerációból érkező gépkocsik arányát is, a fejlesztési területet körülvevő valamennyi lakó, illetve gazdasági területen.

- Ezen vizsgálatok eredményétől függően kell eldönteni, hogy a tervezett fejlesztés megvalósítható-e ilyen, vagy csak jelentősen csökkentett mértékben.
- Július 4-én a XI. kerület Temesvár utca 19-21. 3806 hrsz. területen a Temesvár utca–Kondorosi utca–Mesterházi utca–Talpas utca által határolt területen 400 lakásos lakótömb létesítése 400 férőhelyes mélygarázzsal beruházásról írtunk véleményt. A tervezési terület és környezete övezeti besorolása: vegyes intézményi terület. A Temesvár utcában, valamint a Mesterházi utca és a Talpas utca fejlesztési területtel szemben lévő oldalán lakóházak is vannak. A fejlesztési szándék megfelel az övezeti besorolásnak. Észrevételeinkben szükségesnek tartottuk környezeti hatásvizsgálati eljárás elrendelését többek között az alábbiak miatt. Szükséges a tervezési helyszínéről kitelepíteni szándékozott, jelenlegi szolgáltatások további elhelyezésének helyszínét közölni, mivel működésükkel kapcsolatos jelentős közlekedési hatásukat ezentúl ott fogják kifejteni. Javasoltuk a tervezett lakások mennyiségének jelentős csökkentését a környék védelme és a tervezett fejlesztés élkéségének érdekében. A fejlesztési terület mellett a Temesvár utcában lévő értékes fasorra felhívtuk a figyelmet, mert védelmét fontosnak tartjuk.
- Július 14-én a Kiskunlacháza 0526/13 hrsz. kavicsbánya létesítéssel kapcsolatos előzetes vizsgálatban közölték, hogy „a kérelmezővel azonos érdekeltségi körbe tartozó

személy kérelmére korábbi eljárásban tárgyi területre tervezett bányászati tervre vonatkozóan környezeti hatásvizsgálati eljárás volt, mely kérelem víz- és talajvédelem, táj- és természetvédelem okból elutasításra került. Jelen kérelem műszaki tekintetben azzal megegyezik.” (2013 évi eljárás volt.) Tekintet nélkül a jogi környezet eltelt időben bekövetkezett (az Előzetes Vizsgálati dokumentációban sejtetett) változására írtuk, hogy fenti körülményt szem előtt kell tartani. Az Előzetes Vizsgálati dokumentáció szerint 12 ha 5072 négyzetméter nagyságú területen 12 ha nagyságú, nagy mélységű tó maradna vissza a bányászati tevékenység után. Az Előzetes Vizsgálat többek között az alábbiakkal próbálta indokolni a bányászati kérelem hasznosságát: „A termelvény magasépítési és mélyépítési alapanyag”, útépitéshez is szükséges, „az útépités egyértelműen közérdek”, „növekvő lakásépítési szándék miatt megnőtt kereslet”. Jelentős körülmény, amit az Előzetes Vizsgálati dokumentáció említ, hogy: a bánya mezőgazdasági terület (szántó művelési ág), végleges más célú hasznosítására vonatkozó engedélyezési eljárás a jelen előzetes vizsgálati eljárás lezárásakor még folyamatban volt(!). Figyelemre méltó, hogy az Előzetes Vizsgálat „Vízvédelem” fejezete a kavicsbányászat káros hatásaival kapcsolatos idézeteket tartalmaz(!!!). A 2013. évi elutasítás ellensúlyozásaképpen a jelen dokumentáció próbálja a tervezett bányaművelés után visszamaradó bányató „hasznosítási” lehetőségeit reklámszerűen felsorolni. Javasoltuk, hogy a tárgyi bányanyitási tevékenységet ne engedélyezzék.

- Július 21-én a Konkoly-Thege Miklós út 19/B (9121/19 hrsz.) alatti ingatlanon tervezett többlakásos lakóépület létesítésére vonatkozó előzetes vizsgálati eljárással kapcsolatban beadott, természetvédelmi szakértő tanácsai alapján természetvédelmi szempontokkal kiegészítettünk az észrevételünket. A beruházás 78 lakóegységet és 156 parkolóhelyet tartalmazna. A három lakóépület felépítése: földszint+4 emelet+penthouse. Megjegyeztük, hogy a tervezett épületegyüttes túlnyúlik a lebontott, korábbi alacsony iskolaépület által

elfoglalt, valóban roncsolt területen, és a tervezett létesítmény miatt kivágandó 45 fa legtöbbször őshonos erdei fafaj. A tervezett beruházást csak úgy tartjuk elfogadhatónak, ha az épületek területfoglalása az elbontott iskolaépület által elfoglalt, valóban roncsolt területen belül marad. Környezetvédelmi szempontból elítélendő a lakásonként 2 parkolóhelyet. Javasoljuk a tervezett lakások mennyiségének jelentős mérséklését. Szükségesnek tartjuk környezeti hatásvizsgálati eljárás előírását tárgyi fejlesztési szándékkal kapcsolatban.

Augusztus

- Az alábbi fejlesztési szándékokkal kapcsolatban intéztünk észrevételt a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályához:
- Augusztus 1-jén Zugló Városközpont II. és III. ütem, a Csömöri út–Rákospatak utca–Bosnyák utca–Mosztár utca közötti területen tervezett 3 irodaház és 3 lakóház építésével kapcsolatban az irodaház mélygarázsának a talajvíztartó rétegre történő kiszámíthatatlan hatását, a 7 évig tervezett építkezés teherforgalmának és a létesítmény üzemelési forgalmának a szomszédos, 2-3 szintes kisvárosias lakóterületekre való kártékony hatását, valamint a tervezett városrész élhetetlenségét, tervezett aláépítettsége miatt fákban való szegénységét, a beépítés túlzott volume miatt városképi megjelenésének esztétikai szempontból való hátrányát fejtettük ki véleményezésünkben és a tervezett beépítés jelentős csökkentését, valamint környezeti hatásvizsgálati eljárás előírását javasoltam. Véleményezésünket tájékoztatásul megküldtük Zugló főépítészenek is.
- Augusztus 3-án a Dunaharaszti II. bányatelken tervezett tevékenységgel kapcsolatban tettünk a bányaművelést ellenző nyilatkozatot a több mint 105 hektáros bányatelek egy részének művelési szándékával kapcsolatban. A Levegő Munkacsoport ezzel a véleményével csatlakozott Alsónémedi Önkormányzatának a bányanyitással szemben kifejtett határozott ellenvéleményéhez, a Dunaharaszti lakosság és gazdák kétségbeesett tiltakozásához és Dunaharaszti Önkormányzatának

tárgyi kavicsbánya művelést ellenző véleményéhez. A hatásvizsgálati dokumentációban a Bányafelügyeleti Főosztály idézett véleménye a kavicsbányászatot ártalmatlannak, illetve kevésbé ártalmasnak feltüntető idézettel szemben véleményezésünkben az Alsó-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság általunk többször említett, 2015. évi, kavicsbányászattal kapcsolatos nyilatkozatát idéztük a kavicsbányászat térnyerésével kapcsolatban. Ez a nyilatkozat határozottan jellemzi a térségben az elmúlt évek kavicsbányászati tevékenysége által létrejött nagy nyílt vízfelületek miatt keletkezett súlyos környezeti, lakó- és mezőgazdasági területeket fenyegető veszélyeztetettséget. Ezt a szakmai megállapítást idéztük, amit figyelembe határozottan elleneztük a tárgyi kavicsbánya-művelési kérelem engedélyezését.

- Augusztus 10-én a Budapest, IX. kerület Vágóhíd utca 9. lakópark létesítésével kapcsolatos észrevételünkben értékeltük a fejlesztés környezettudatosságát. A tervezett, három részből álló, de egymással szoros kapcsolatban álló 10 emeletes épületegyüttes 778 lakásához mindössze 506 parkolót terveztek, mivel nyilván számítnak arra, hogy a tervezett létesítmény lakói a tömegközlekedést is fogják használni. Értékeltük a védett hársfasor megőrzésének szándékát és szükséges életfeltételeinek biztosítását azáltal, hogy a hársfasor gyökérzetét magában foglaló, háborítatlan talajrészt aláépítetlenre tervezték. A tervezett épületegyüttes kellemesebb megjelenése céljából javasoltuk zártorsóságának feloldását és a 10 emeletes magasság csökkentését. A tervezett magasság csökkentése és a zártorsóság feloldása által jelentősen csökkenne a tervezett lakásszám, még kevesebb terepszint alatti parkolóra lenne szükség, aminek köszönhetően aláépítetlen terület is maradna az épületegyüttes belső udvarán abból a célból, hogy a tervezett építkezés miatt kívágni szükséges fákat az eredeti altalajjal közvetlen vertikális kapcsolatban álló talajban lehessen pótolni. Ezáltal a lakások belső udvara tervezett tállalkozóhelyként és egyéb, sportolási célra is sokkal kellemesebb lenne, mint a feltöltött talajjal fedett beton.

- Augusztus 15-én Budapest, XIII. kerület Váci út 173-177. irodaház és lakóházak létesítését észrevételeztük. A Váci út–Szekszárdi utca–Madarász Viktor utca–Szobor utca által határolt terület északi részén, a Váci úti oldalon egy 7 emeletes, 3 mélygarázs-szintes irodaépületet és mellette, a Madarász Viktor utcai oldalon 2 db 9 emeletes lakóházat terveznek, alattuk két mélygarázs-szinttel. A területen jelenleg alacsony épületekben irodák, raktárak, műhelyek, parkolók működnek, ahol üzemi és kereskedelmi tevékenység is folyik. A területen az elmúlt években többször történt dokumentált talajcsere, ami a tervezett létesítmények építése előtt úja szükséges lesz A Madarász Viktor utcától keletre zöldterületekkel és a lakossági el látáshoz szükséges intézményekkel megfelelően ellátott, jelentős kapacitású lakóterületek vannak. Észrevételeink főleg a tervezett fejlesztés zöldfelületi arányával és forgalomkeltésével kapcsolatosak. A Szekszárdi utcától északra és a Madarász Viktor utcától keletre lévő lakóterületeket hátrányosan megterhelné a tervezett létesítmény forgalma, de a Váci útra prognosztizált 4%-os forgalomnövekedés is jelentős lesz a tervezett létesítmények miatt. Az előzetes vizsgálati dokumentáció táblázatokkal bizonyítja, hogy a tervezett épületegyüttes megfelel az építési szabályzatnak, sőt annak maximális értékeit el sem éri, és a legkisebb zöldfelületi megengedett érték pedig jóval magasabb lenne a szabályzatban kötelezően előírt-nál. Azonban a mélygarázsok miatt ez a zöldfelület csak aláépített lehetne, ami nem teszi lehetővé magasra növények telepítését a létesítmény lakóépületei között. Javasoltuk a tervezett lakóépületek méretének és ezáltal a mélygarázsok területfoglalásának jelentős csökkentését. Szükségesnek tartottuk továbbá a tervezési területen megszüntetésre szándékozott jelenlegi funkciók új helyszínének közlését, ahol jelenlegi hatásukat kitelepítésük után kifejtik.
- Észrevételeinket megküldtük a kerületi főépítésznek is.
- Budapesti főépítési irodák közzétételével kapcsolatos észrevételeink:

- Augusztus 20-án észrevételeztük Budavár kerületi építési szabályzatát. Az I. kerületi főépítész e-mailen megküldte számunkra az építési szabályzat részleges módosítási tervét hozzászólás céljából. Véleményezésünkben az eredeti altalajjal közvetlen vertikális kapcsolatban álló zöldfelületek megtartását és létesítését javasoltuk. Helyeseltük a belső udvarok lefedési lehetőségének az ott lévő fáktól való függővé tételét. A részlegesen beépített építési területek további beépítésének tervezésénél javasoltuk, hogy vegyék figyelembe az ott megmaradt fák megkímélését. (Ez a probléma más kerületek esetében is tipikus...) Egyetértésünket nyilvánítottuk azokkal a tételekkel kapcsolatban, amelyek a zöldfelületek megtartását és növelését célozták.
- Augusztus 29-én a Budapest VIII. kerület Palotanegyed 13. tömbbel kapcsolatban a Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal Városépítészeti Irodája partnerségi egyeztetés keretében „rövid” határidőre közzétette és számunkra is megküldte véleményezés céljából az alábbi problémát. Józsefváros Önkormányzata a Palotanegyed kevés zöldfelületének megóvására szabályozási tervében kötelező előírásokat alkalmaz egyes területekre vonatkozóan, például: „Telek zöldfelületként fenntartandó része”. Mivel a Rákóczi út–Szentkirályi utca–Trefort utca–Puskin utca által határolt 13. számú tömbben négy tervezett kiemelt beruházás és folyamatban lévő épületbővítés jelentősen károsítja az itt lévő ilyen meghatározású területet, a Képviselőtestület olyan döntést hozott, hogy a 13. tömbben töröljék a „telek zöldfelületként fenntartandó része” meghatározású területet. Ehhez kért a kerületi főépítész partnerségi egyeztetés keretében rövid határidejű véleményt. Megküldött véleményünkben a Képviselőtestület határozatának visszavonását javasoltuk, valamint és a zöldfelületet védő előírásnak a 13. tömbre vonatkozó további fenntartását és a beruházókkal való tárgyalás kezdeményezését a tervezett beruházások méretének és helyfoglalásának csökkentése érdekében.

Szeptember

- Szeptember 2-án „Kelenföld és Ferencváros állomások közötti kötőtpályás kapcsolat

lat fejlesztése érdekében háromvágányú kapcsolat és új elővárosi megálló kialakítása” címmel a Pest Megyei Kormányhivatal (továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság) honlapján megjelent fejlesztés előzetes vizsgálati dokumentációjának linkjét megküldtük Kollonay Enikőnek, a fejlesztést ellenző, a Hamzsabégi parkot és az azzal határos lakóházakat védelmező szervezet képviselőjének azzal a céllal, hogy időben tudjanak reagálni az abban foglaltakra. Enikő megköszönte segítségünket és azonnal elkezdtek dolgozni az anyagon.

- Szeptember 4-én „Kelenföld és Ferencváros állomások közötti kötőtpályás kapcsolat fejlesztése érdekében háromvágányú kapcsolat és új elővárosi megálló kialakítása” címmel a Környezetvédelmi Hatóság honlapján megjelent fejlesztés előzetes vizsgálati dokumentációját áttanulmányoztuk.
- Szeptember 6-án a Környezetvédelmi Hatóság honlapján megjelent Budaörsi logisztikai központ létesítésével kapcsolatos előzetes vizsgálati dokumentáció tartalmával kapcsolatban tájékozódva, arra az eredményre jutottunk, hogy nem szükséges észrevételt tennünk ezzel a fejlesztési szándékkal kapcsolatban.
- Szeptember 12-én online tanácskozáson vettünk részt Barta Ferenc Budapest VIII. kerületi főépítésszel és Csutor Ágnessel, a VIII. kerületi Városépítészeti Iroda irodavezető-helyettessel azzal kapcsolatban, hogy a Palotanegyed 13. sz. tömbjének szabályozási tervéből a kerületi képviselő-testület törölte a „telek zöldfelületként fenntartandó része” szabályozási elemet. A témát a VIII. kerületi főépítész partnerségi egyeztetés keretében hirdette meg, de egyedül a Levegő Munkacsoporttól kapott ezzel kapcsolatban véleményt. Nem tartottuk helyesnek a Palotanegyed kevés zöldfelületének megőrzése céljából rendszeresített szabályozási elemnek még erre az egy tömbre vonatkozó törlését sem, mivel attól tartottunk, hogy a beépítéseket kezdeményezők ennek példáján felbátorodva, más tömbökben is kérni fogják a zöldfelületek megvédését biztosító szabályozás törlését. A főépítész azonban azt hozta fel mentségül, hogy sajnos tel-

jesen tehetetlen ezekkel a fejlesztésekkel szemben, és jelenleg még a pontos helyfoglalásukat sem ismeri.

- Szeptember 19-én sikerként értelmezhetjük a Környezetvédelmi Hatóság honlapján ezen a napon megjelent határozatot Kiskunlacháza 0526/13 hrsz. ingatlanon 12 ha 5071 négyzetméter területen tervezett kavicsbánya kérelemmel kapcsolatban. Ez a határozat – mely környezeti hatástanulmány benyújtását írja elő – ugyanis szinte példátlan a Hatóság legutóbbi évtizedben hozott határozatai között. A határozat az FKI-KHO szakmai véleménye mellett méltatja a Levegő Munkacsoport ezzel kapcsolatban benyújtott véleményét is. Véleményezésünkben határozottan elleneztük a kavicsbánya engedélyezését, és elemzésünkben rámutattunk az előzetes vizsgálati dokumentáció ellentmondásaira is.
- Szeptember 26-án úgy döntöttünk, hogy a Levegő Munkacsoport nem véleményezi a Környezetvédelmi Hatóság honlapján szeptember 1-jén „Kelenföld és Ferencváros állomások közötti kötöttpályás kapcsolat fejlesztése érdekében háromvágányú kapcsolat és új elővárosi megálló kialakítása” címmel közzétett előzetes vizsgálati dokumentációt. Tekintettel korlátozott kapacitásainkra, nem célszerű Kollonay Enikőékkel párhuzamosan véleményt nyilvánítani a III. vágány szükségességét illetően, de munkatársaink behatóan foglalkoznak a Hamzsabégyi park fái védelmének és a parkba tervezett kerékpárút problémájával.

Október

- Október 20-án megküldtük észrevételeinket a Környezetvédelmi Hatóságnak a Budapest IX. kerület Gubacsi út 22 szám alatti 38224/16 hrsz. alatti ingatlanon tervezett húsfeldolgozó tevékenység megvalósítására vonatkozó előzetes vizsgálati eljárással kapcsolatban. Bár az engedélyezésre kérelmezett tevékenység volumene nem lépne túl a jogszabályi kereteket, a tevékenység szaghatásával és az építménybővítés miatt szükséges fakivágással kapcsolatban nyilvánítottunk véleményt tekintettel a fejlesztési terület környezetében lévő oktatási intézményre és lakóépületekre, valamint a szállítási tevékenység hatásaira.

- Október 21-én megküldtük véleményezésünket a Környezetvédelmi Hatóságnak a „Bugyi X. – homok-kavics védnevű bánya” 2012. évben kapott. 2022. december 31-ig érvényes környezetvédelmi engedélyének 2032. december 31-ig tartó meghosszabbítására és a 200.000 köbméter/év kavics kitermelési mennyiség 300.000 köbméter/év mennyiségre emelésére vonatkozó előzetes környezeti vizsgálattal kapcsolatban. A kavicsbányász cég hiába próbálta az általa létesítendő bányató ártalmatlanságát bizonyítani és a bányászati célra bekebelezni kívánt terület mezőgazdasági művelését jelentéktelennek feltüntetni, a kavicsbányászat engedélyének időbeli és mennyiségi meghosszabbítására irányuló kérelem elutasítását kértük a Környezetvédelmi Hatóságtól.

- Október 27-én megküldtük véleményezésünket a Környezetvédelmi Hatóságnak a Budapest XIII. kerület Marina City projekt elsőként megvalósításra tervezett „A” tömbjében létesíteni szándékozott 4 új épületre vonatkozó előzetes vizsgálati eljárással kapcsolatban. Helytelennek és zavarkeltőnek tartottuk a következő építési ütemekbe tervezett irodaépületeknek a zöldfelületi látványtervben való szerepeltetését. Utaltunk az előzetes vizsgálati dokumentáció szövegében szereplő, telkek teljes aláépítettségére következtethető megfogalmazásokra. Javasoltuk hatásvizsgálati eljárásban az A tömb teljes területén kimutatni az aláépítetlen zöldfelületek létesítésének tervét, ahol magas, terjedelmes lombkoronát növelő fákat lehet ültetni. Javasoltuk a 65 méteres – sajnos a Kerületi Építési Szabályzat által most már megengedett – tervezett épületmagasság csökkentését. Felhívtuk a figyelmet a szomszédos lakóterület védelmére, és szükségesnek tartottuk a tervezett projekt „A” tömbjével és a mellette tervezett irodaépületekkel kapcsolatban az építési és üzemelési állapot hatásának újraértékelését.

November

- November 7-én 16 órai kezdettel online fórumon vettünk részt és felszólaltunk Újbuda Településfejlesztési Stratégiájával kapcsolatban. November 21-én megküldtük részletes véleményünket Újbuda Te-

lepülésfejlesztési Stratégiájáról a kerületi főépítész címére, akinek megbízásából készítette ezt a BFVT Kft. Véleményünkben utaltunk az Újbuda Településfejlesztési Stratégiájával kapcsolatban november 7-én megtartott online fórumra is.

- Megjegyeztük, hogy a Kft. által összeállított stratégia több tekintetben nem fejezi ki a kerületi lakossági érdekeket.
- November 30-án részt vettünk egy online lakossági fórumon a XI. kerület Budaörsi út–Budaörs határa–XII. kerület határa–Gazdagréti út–Rétköz utca–Gazdagréti út–Budaörsi út–M1-M7-es autópálya bevezető szakasza által határolt területre vonatkozóan a 43/2018. önkormányzati rendelettel jóváhagyott kerületi építési szabályzat módosításának partnerségi egyeztetésén. Az egyeztetés kivételesen kizárólag a Lépés utca–Hosszúréti út–Szőlőlugas utca által határolt területreszen lévő két ingatlanra vonatkozott. Az egyeztetésen szakmai vitám volt Bódis Csabával a Településrendezési és Településképi Osztály vezetőjével a telkek aláépíthetőségi arányával és a lakásonként megengedett személygépkocsi mennyiséggel kapcsolatban.
- Számos magánszemély és civil szervezet kezdeményezésére Zuglóban parkot neveztek el dr. Radó Dezsőről, a Főkert egykori igazgatójáról, a Levegő Munkacsoport Szakértői Testületének első elnökéről. A park avatásán Lukács András, a Levegő Munkacsoport elnöke is beszédet mondott.

Kutatások, tanulmányok

Feedback to the Commission's Call for Evidence on the Polluter Pays Principle (11.12.2022)

CAAG's contribution to the Climate Policy Survey for CCPI 2023 (02.10.2022)

The current system of EU funding to national governments must change profoundly (09.2022)

Comments on the draft Hungarian Territorial and Settlement Development Operational Programme Plus (09.05.2022)

Proposals to help to achieve a climate-friendly fiscal policy (30.04.2022)

The draft Hungarian Partnership Agreement seems to contradict EU rules (21.02.2022)

The misuse of the activation of the General Escape Clause by the Hungarian government (29.03.2022)

Comments on the draft Hungarian Economic Development and Innovation Operational Programme (GINOP Plusz) for the programming period 2021-2027 (19.03.2022)

Comments on the draft Hungarian Environmental and Energy Efficiency Operational Programme (KEHOP Plusz) (12.01.2022)

Észrevételek az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz) 2022. novemberi változatához (2023.02.13.)

Változások a KEHOP-Plusz 2022. november 8-i változatában (2022.12.02.)

Észrevételek a Magyar Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz tervezetéhez a közös rendelkezésekről szóló rendeletnek és a környezetpolitikai célkitűzéseknek való megfelelés tekintetében (2022.06.12.)

Észrevételek a 2021-2027-es programozási időszakra vonatkozó Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP Plusz) tervezetéhez (2022.03.19.)

Észrevételek a Környezetvédelmi és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz) tervezetéhez (2022.12.21.)

Észrevételek az uniós forrásokról szóló magyar Partnerségi Megállapodás tervezetéhez környezetvédelmi szempontból (2022.02.12.)

Javaslatok a fővárosi parkolási rendelet módosítására (2022.06.28.)

Javaslatok a Fővárosi Közgyűlés 2023-as munkatervének összeállításához

Elektronikus hírlevelek

Lélegzetnyi (szerkesztő: Lukács András, Susánszky Ferenc), megjelenik havonta.

Önkéntes hírlevél (szerkesztő: Susánszky Ferenc, Szegő Judit), megjelenik alkalmanként.

A LEVEGŐ MUNKACSOPORT SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

2023. DECEMBER 31-ÉN

KÖZGYŰLÉS: tagszervezetek és egyéni tagok

**Szakértői
Testület:** 69 fő

**Elnökség:
Elnök**
Lukács András

Elnökségi tagok:
Köves Alexandra
Lakatos Zsófia
Mihalicz Csilla
Pogátsa Zoltán

Elnökségi tag (4 fő)

**Felügyelő
Bizottság:**
Tömpe István elnök
dr. Kiss László

Igazgató

Pártoló tagok:

Programvezetők:
4 fő

Technikai szerkesztő,
irodavezető
1 fő

Környezeti
Tanácsadó
Iroda:

Gazdasági részleg:
0,5 fő

A Levegő Munkacsoport Közgyűlése 2023. május 24-én elfogadta a 2023. évről szóló Közhasznúsági Jelentést, illetve éves beszámolót, valamint a 2024. évi munkatervet és költségvetési tervet.

ségvetési tervet.

A Levegő Munkacsoport 2022. évi bevételei és felhasználási céljai

A bevétel forrása	A felhasználás célja	Összege (ezer Ft)	Összege (EUR)	Aránya (%)
Magánszemélyek adományai	Tanácsadó Iroda működtetése, tagnyilvántartási feladatok, rezsi-költségek	2 067	5 168	2,8
Jogi személyek adományai (Pl. MagNet Bank)	Általános működés, rezsi-költségek	3 596	8 990	4,9
Német Környezetvédelmi Minisztérium (BMU) projekt 2021 elhatárolásból	Uniós támogatások éghajlatvédelmi szempontú átalakítása, Uniós támogatásokkal a klímasemleges Európáért	4 467	11 168	6,1
Európai Éghajlatvédelmi Alapítvány (European Climate Foundation)	Tiszta Városok Kampány	3 928	9 820	5,4
Európai Éghajlatvédelmi Alapítvány (European Climate Foundation)	PM2,5-kibocsátás csökkentése	4 448	11 120	6,1
Európai Éghajlatvédelmi Alapítvány (European Climate Foundation)	Közlekedés légszennyezésének csökkentése	1 530	3 825	2,1
Európai Éghajlatvédelmi Alapítvány (European Climate Foundation)	Városi hőszigetek	3 350	8 375	4,6
EU-Oroszország Civil Fórum	Közlekedés és légszennyezés	5 116	12 790	7,0
Német Környezetvédelmi Minisztérium (BMU) EUKI Programja	A személyszállítás dekarbonizációja	12 801	32 002	17,6
Német Környezetvédelmi Minisztérium (BMU) EUKI Programja	Hatékony uniós támogatásokkal a klímasemleges Európáért	23 495	58 738	32,3
Belföldi számlás bevételek: Önkormányzattól, cégektől	Szakértői munka, mérések, tanácsadás, előadások, kitelepülések	4 981	12 453	6,8
Tagdíj	Tagság	144	360	0,2
Szja 1%-a	Tanácsadó Iroda és iroda működési költségek	1 348	3 370	1,9
Kamatok és árfolyamnyereségek	Működés	1 564	3 910	2,1
Főkönyvi kivonattal egyező 2022. évi bevételi összeg		72 835	182 088	100,0

A LEVEGŐ MUNKACSOPORT MUNKATERVE A 2023. JÚNIUS 1. ÉS 2020. MÁJUS 31. KÖZÖTTI IDŐSZAKRA

2023-24-ben is a fenntarthatatlan globális folyamatok kihívásaira adandó válaszokon dolgozunk. Az emberek, kiemelten a döntéshozók szemléletének átalakításával zöld gazdaságot kell létrehozni a világban a jelenlegi, a természeti és humán erőforrásokat pazarló, energiateljes gazdaság helyett. Ezt csak az érintettek összefogásával lehet elérni.

I. Általános

- Folyamatosan dolgozunk annak érdekében, hogy megvalósuljanak azok a célok, amelyeket a Környezet- és Természetvédő Szervezetek Országos Találkozója kitűztek.
- Emeljük a lakosságnak, a sajtónak és a döntéshozóknak szóló tájékoztató munkánk hatékonyságát.
- Havonta jelentetjük meg a Lélegzetnyi című elektronikus hírlevelünket.
- Jelen vagyunk a Facebookon, az Instagramon, a LinkedInen, a Twitteren és a Tiktokon.
- Rendszeresen jelentetünk meg írásokat a blogunkon.
- Rendszeresen megjelentetjük Önkéntes Hírlevelünket.
- A tevékenységi körünket érintő témákban részt veszünk a jogalkotási folyamatokban.
- Rendszeres kapcsolatot tartunk az Európai Unió intézményeivel.
- Folyamatos kapcsolatot tartunk a közigazgatással, minisztériumok, önkormányzatok, hivatalok és egyéb hatóságok illetékeseivel.
- Folyamatos kapcsolatot tartunk a nemzetközi környezetvédő szervezetekkel, különösen azokkal, melyeknek tagja vagyunk.
- Különös figyelmet fordítunk a népegészségügyi és környezet-egészségügyi kérdésekre és a települések környezeti minőségére.
- Fenntartjuk és működtetjük Környezetvédelmi Tanácsadó Irodánkat.
- Szakmai és egyéb rendezvényeket szervezünk a vélemények és információk cseréjének elősegítésére.
- Tagszervezeteinken, tagjainkon keresztül is folyamatosan figyelemmel kísérjük helyi önkormányzatok környezetvédelmi programjait, tervezésüket és teljesülésüket.
- Szakmai segítséget nyújtunk környezeti nevelési, iskolai programok megvalósításához.
- Folyamatosan fejlesztjük a Levegő Munkacsoport szervezetét.
- Honlapunkat folyamatosan frissítjük, fejlesztjük, és továbbra is közzétesszük rajta minden közérdeklődésre számot tartó anyagunkat.

II. Állami költségvetés és adórendszer

- Folytatjuk szakmai és tájékoztató munkánkat a költségvetés és az adórendszer környezetbarát átalakításáért.
- Folytatjuk határozott fellépésünket a korrupció és az adócsalások visszaszorításáért – mivel ezeknek az esetek túlnyomó többségében környezetvédelmi vonatkozása is van szoros együttműködésben a témakörrel foglalkozó más civil szervezetekkel.
- Folytatjuk munkánkat annak érdekében, hogy minél pontosabb kimutatás készüljön a súlyosan környezetszennyező és egészségkárosító tevékenységeknek nyújtott állami támogatásokról. Részt veszünk az ezzel összefüggő szakmai és tájékoztató munkában.
- Szorgalmazzuk a fenntartható területfejlesztést elősegítő gazdasági ösztönzési rendszer és szabályozók kidolgozását.
- Lehetőségeink szerint folyamatosan figyeljük az állami források felhasználásának alakulását, és szükség szerint javaslatokat teszünk a hatékonyabb, környezetbarátabb felhasználásra.
- Szorosan együttműködünk azokkal a hazai és külföldi személyekkel és szervezetekkel,

amelyek szintén a zöld államháztartási reform megvalósításáért tevékenykednek. Ezen belül tovább folytatjuk aktív részvételünket az Európai Környezetvédelmi Iroda (EEB) kampányában a környezetvédelmi pénzügyi reformért.

III. Az Európai Unió költségvetése

- Folytatjuk tudatformáló tevékenységünket, hogy Magyarország minél hatékonyabban tudja teljesíteni az Európa 2020 Stratégiában lefektetett fenntarthatósági célkitűzéseket.
- Nemzetközi együttműködés keretében figyelemmel kísérjük az uniós források felhasználását, és javaslatokat készítünk a felhasználás környezetbarátabbá és hatékonyabbá tétele érdekében.

IV. Levegőtisztaság-védelem

- Folytatjuk kampányunkat a lakossági tüzelés okozta légszennyezés csökkentése érdekében.
- Figyelemmel követjük az EU jogalkotási folyamatait (nemzeti kibocsátási plafonok, nem közlekedési gépek stb.) a levegőtisztasággal kapcsolatban, és ismertetjük azt a hazai civil szervezetekkel és a döntéshozókkal.
- Figyelemmel kísérjük az EU hazánk elleni jogsértési eljárását a PM10 egészségügyi határértékeinek nem betartása miatt.
- Fellépünk az ipari levegőszennyezés csökkentése érdekében, beleértve az erőműveket és a hulladékégető műveket is.

V. Közlekedés

- Folytatjuk kampányunkat a közlekedés által kibocsátott üvegházhatású gázok és a levegőt szennyező anyagok, különösen a nitrogénoxidok, a korom, illetve részecskeszennyezés (PM10) csökkentéséért, különös tekintettel a dízelbotrányra.
- Sürgetjük a tömegközlekedés finanszírozási gondjainak tartós rendezését, az elavult járművek lecserélését, a pályák és üzemi létesítmények korszerűsítését, és ezek érdekében javaslatokat készítünk.
- Szorgalmazzuk a valódi budapesti közlekedési szövetség mielőbbi megvalósítását, az összehangolt tarifákat és a mindenütt használható jegyeket, bérleteket.

- Folytatjuk tevékenységünket a tehergépkocsik fővárosi behajtás engedélyezési rendszerének minél hatékonyabb alkalmazása, valamint a környezetbarát city logisztikai megoldások elterjesztése érdekében.
- Támogatjuk mindazon intézkedéseket, amelyek hozzájárulnak a személygépkocsi-forgalom csökkentéséhez.
- Erőteljesen szorgalmazzuk a díjköteles parkolás általánossá tételét, a kedvezmények számottevő szűkítését.
- Folytatjuk tevékenységünket a turista- és városnéző buszok okozta környezetszennyezés csökkentéséért.
- Sürgetjük a közautó-szolgáltatások minél szélesebb körű elterjesztését.
- Szorgalmazzuk a személyautósok összefogását a közlekedésben részt vevő gépkocsik számának csökkentésére telekocsizással.
- Folytatjuk tevékenységünket a vasúti közlekedés sokoldalú javításáért.
- Dolgozunk azért, hogy Budapesten korszerű városi útdíjként vezessenek be dugódíjat.
- Folytatjuk szakmai és tájékoztató tevékenységünket a közúti és légi közlekedés külső költségeinek megismertetésére, és szorgalmazzuk, hogy ezeket fokozatosan építsék be az árakba, az infrastruktúra használatáért fizetendő díjakba.
- Közreműködünk a közlekedés okozta környezetszennyezés csökkentésére szolgáló eszközök, innovatív megoldások elterjesztésében (például a mikromobilitási eszközökében).
- Dolgozunk a villanyhajtás elterjesztése érdekében, különösen az elektromos két- és háromkerekeűek, a villanyautós közautó-szolgáltatások és villanybuszok alkalmazásáért, valamint azért, hogy az állami, önkormányzati szervek járjanak elől jó példával a járműállományuk villamosításában.
- Figyelemmel kísérjük az országgyűlés, a kormányzat, a helyi önkormányzatok és a regionális fejlesztési tanácsok közlekedéspolitikáját, és véleményt nyilvánítunk, javaslatokat dolgozunk ki ezekben a kérdésekben.
- Segítjük a társadalmi részvétel erősítését a közlekedést érintő döntéseknél. Ezen belül közreműködünk a közlekedési tárcával folytatott érdekegyeztetésben, részt

veszünk a Fővárosi Önkormányzat Zöld Munkacsoportjának munkájában.

- Fokozott figyelmet fordítunk a zöldterületek védelmére, különös tekintettel a közúti gépjárművek okozta növényzetkárosításokra és a közlekedés helyfoglalására.
- Folytatjuk tevékenységünket a városi forgalom csillapításáért, és ezen belül különösen a 30 km/h sebességkorlátozás általánossá tételéért a lakott területeken, valamint általában a gyalogos közlekedés feltételeinek javításáért. Felvilágosító tevékenységet végzünk a személygépkocsihasználat csökkentése érdekében.
- Erősítjük együttműködésünket a kerékpáros szervezetekkel a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása érdekében.
- Figyelemfelkeltéssel, tudatformálással is igyekszünk korlátozni az útépitések tájromboló, fragmentáló hatását. Figyelemmel kísérjük az autópálya-építésekre vonatkozó terveket, tekintetbe véve az érintett lakosság és terület környezet- és egészségvédelmi szempontjait. Szükség és lehetőség esetén jogi eljárást kezdeményezünk, illetve támogatunk.
- Figyelemmel kísérjük a kormány és az önkormányzatok területfejlesztési politikáját, különös tekintettel a közlekedés alakulására. Folyamatosan értékeljük az eredményeket, és észrevételeinket, javaslatainkat eljuttatjuk az érintettekhez.
- Aktívan jelen vagyunk az Európai Mobilitási Hét és az Európai Autómentes Nap budapesti és vidéki rendezvényein.
- Delegáltunk az Integrált Közlekedési Operatív Program (IKOP) Monitoring Bizottságában tesz meg minden tőle telhetőt azért, hogy az Európai Unió támogatásainak felhasználása révén csökkenjen a hazai közlekedés környezetterhelése.
- Szorgalmazzuk a légi közlekedésnek nyújtott közvetlen és közvetett állami támogatások teljes felszámolását.
- Bővítjük és elmélyítjük nemzetközi kapcsolatainkat, különösen az Európai Éghajlatvédelmi Alapítvánnyal (ECF), valamint az Európai Közlekedési és Környezetvédelmi Szövetséggel (T&E) és annak tag-szervezeteivel.
- Részt veszünk az európai és ezen belül a magyarországi közlekedés fenntartha-

tóvá tételének módozatait kutató, a jó gyakorlatok átvételéért dolgozó nemzetközi projekteken.

VI. Területgazdálkodás, településrendezés

1. Budapest és környéke fejlesztése és szabályozása

- Folytatjuk véleményező munkánkat az önkormányzatok szabályozási terveire és egyéb fejlesztéseire vonatkozóan.
- Továbbra is tartjuk a kapcsolatot a fővárosi kerületek önkormányzatainak főépítési irodáival és a településrendezési tervek készítésében szakmailag részt vevő többi osztállyal.
- Bejelentjük részvételi szándékunkat a településrendezési tervek eljárásaiba. Részt veszünk az azokkal kapcsolatos online lakossági egyeztetéseken is, és megküldjük a főépítészeknek címzett véleményezésünket.
- Fogadjuk a fejlesztési tervekkel kapcsolatban a Levegő Munkacsoporthoz intézett lakossági véleményeket, melyek rendszerint a fejlesztések túlzott volumenével kapcsolatos aggodalmakat tartalmaznak. Az ügyeket tartalmilag megvizsgáljuk és az illetékes önkormányzat főépítészének megírjuk a fejlesztéssel kapcsolatos szakmai véleményünket.

2. Zöldterületek védelme, alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz

- Elősegítjük a fák, zöldfelületek védelmét a településeken és környékükön. Szorgalmazzuk a zöldterületek védelmét a mélygarázs-építésekkel szemben. Elkezdjük a budapesti kerületek favédelemmel foglalkozó helyi rendeleteinek átnézését, szükség esetén módosító javaslatokat teszünk és javaslataink elfogadása érdekében tárgyalásokat kezdeményezünk a kerületi polgármesterekkel, illetve az általuk kijelölt önkormányzati tisztségviselőkkel.
- Sürgetjük, hogy szigorítsák tovább a fák védelméről szóló előírásokat a helyi rendeletekben. Fák csonkításáról, illetve veszélyeztetéséről szóló lakossági panaszok miatt az önkormányzatok illetékes ügyosztályaival felvesszük a kapcsolatot, az ügy kivizsgálását, illetve a facsonkítások leállítását kérve.

- A különböző okok miatt kivágásra tervezett fák kompenzációjának tervezésénél a komplex faérték-számítást javasoljuk. Ennek érdekében szakmai kapcsolatot tartunk a Magyar Faápolók Egyesületével.
- Az önkormányzatok településrendezési eljárásaiban tudatosítjuk, hogy az eredeti altalajjal közvetlen vertikális kapcsolatban álló zöldfelületen élő fák idővel önfenntartóvá válnak, ami a zöldfelületek fenntartása szempontjából gazdaságilag sem közömbös, mert az aláépített zöldfelületek viszont mindig fenntartásfüggők maradnak.

3. Természeti erőforrások védelme, földhasználat

- A termőföld és az ásványi vagyonunk védelmének érdekében fellépünk a pazarló gazdálkodással szemben. Az építészetben a bontásból származó építőanyagok másodlagos felhasználását támogatjuk.
- Folytatjuk az elharapódzott kavicsbányászat ellen irányuló tevékenységünket, különös tekintettel a felszín alatti vízkészlet, a termőföld, valamint az erdők és természetvédelmi területek, védett madarak, állatok védelmére.
- Figyelemmel kísérjük a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi, Hulladékgazdálkodási és Bányafelügyeleti Főosztályának honlapján megjelenő eljárásokat, és a kavicsbányászattal kapcsolatos eljárásokba ügyfélként bejelentkezünk.
- A bányanyitást kérelmező cégek által benyújtott hatásvizsgálati dokumentációkat elemezve a megszabott határidőn belül benyújtjuk a környezetvédelmi hatósághoz azzal kapcsolatos véleményezésünket és állásfoglalásunkat.
- Az utóbbi évek során – mivel a kavicsbányászattal foglalkozó vállalkozások az önkormányzatok vezetőségénél sajnos meglehetősen befolyásra tettek szert, és a termőföldek rendeltetésszerű használatában érdekelt helyi lakosság háttérbe szorult – egyre nehezebb felvenni a küzdelmet ez ellen a természet- és termőföldpusztító tendencia ellen. Folytatjuk a kapcsolatot a már korábban megismert helyi szervezetekkel, megkísérelve a kavicsbá-

nyászattal már sajnos alaposan megbolygatott Dél-Pest megyei területek még ép termőföld területeinek megmentését és a bányászati tevékenység természetvédelmi területektől való távoltartását.

VII. Éghajlatvédelem, energiapolitika és építésügy

- Figyelemmel kísérjük az Európai Unió legfontosabb éghajlat-politikai fejleményeit, szorgalmazzuk a decentralizált energiaellátás nagyobb súlyát a hazai és a közös energiapolitikában.
- Együttműködünk hazai és külföldi szervezetekkel az energiatakarékosság és az energiahatékonyság növelésében, különösen tekintettel a lakóházak gyors ütemű szigetelésére. Fő célkitűzésünk az, hogy az energiaárak és a különféle támogatási formák együttesen ösztönözzenek az energiahatékonyság javítására úgy, hogy eközben legyen pénz a szükséges lakossági beruházásokra és az alacsony jövedelmű rétegek kedvezőbb helyzetbe kerüljenek. Szorgalmazzuk, hogy az uniós források minél nagyobb részét az épületek energiahatékonyságának javítására, racionális közműrendszerekre, decentralizált technológiákra fordítsák.
- Támogatjuk a versenyképes és környezetbarát energiarendszerek kialakítását, különös tekintettel a távfűtésre és a megújuló energiák racionális használatára.
- Együttműködünk az építész, tájtervező, meteorológus és más szakmák képviselőivel, hogy költségtakarékosan és komplexebben tudjunk alkalmazkodni az éghajlatváltozáshoz.

VIII. Civil együttműködés

- Együttműködünk a többi hazai környezet- és természetvédő szervezettel, valamint más társadalmi szervezetekkel.
- Fejlesztjük együttműködésünket a külföldi környezet- és természetvédő szervezetekkel, különös tekintettel az Európai Unióban működő mozgalmakra.
- Aktívan részt veszünk a Környezet- és Természetvédő Társadalmi Szervezetek Országos Találkozóján (OT), továbbá a jeles napok rendezvényein, illetve azok szervezésében.

A Levegő Munkacsoport 2024. évi bevételi terve

A bevétel forrása	A bevétel célja	Bevétel (ezer forint)
Nyitó pénzkészlet, 2022.01.01.		38380
Német Kormány EUKI Programja (Climate Analytics)	A személyszállítás dekarbonizációja	2011
KEHOP	Energiahatékonysági projekt – előadássorozat	3440
Német Kormány EUKI Programja (CEEWeb)	Hatékony uniós támogatásokkal a klímasemleges Európáért	20520
European Climate Foundation	Tiszta Városok Kampány	3870
EU-Oroszország Civil Fórum	Légszennyezés, városi közlekedés	1195
Green Rights projekt	Diákszervezetek, környezeti jogok érvényesítése	14213
Magánszemélyek és cégek támogatásai	Tanácsadó Iroda működtetése, tagnyilvántartási feladatok, rezsiköltségek	3055
MKK Kölcsön visszafizetés	KEHOP-ra adtunk kölcsön, 2023-ban befolyt!	3800
Tagsági díjak	Tanácsadó Iroda működtetése, tagnyilvántartási feladatok, rezsiköltségek	140
Megbízási díjak	Szakértői munka, mérések, tanácsadás, előadások, kitelepülések	3970
MagNet Bank segítő bankkártya program	Környezeti tanácsadás	510
Bankkamatok	Működési költségek	20
Szja 1%-a	Tanácsadó Iroda és iroda működési költségek	1250
	Bevételek mindösszesen	96374

A Levegő Munkacsoport 2024. évi kiadási terve

Tétel	2023 – terv (ezer forint)	2022 – tény (ezer forint)
Energia (víz, gáz, elektromos áram)	52	169
Iroda bérleti díja	2470	3077
Közös költség	506	411
Irodafenntartás összesen	3028	3657
Irodaszerek	130	105
Reprezentáció	70	10
Kiállításokhoz, rendezvényekhez szükséges anyagok (tablók, molinók, segédanyagok stb.)	390	69
Költözés költsége	551	0
Anyagköltségek összesen	590	184
Internet szolgáltatás	147	199
Telefon	120	110
Posta	110	94
Postafiók bérlet	75	68
Anyagjellegű szolgáltatások összesen	452	471
Bankköltség	455	416
Hirdetési díj	40	42
Karbantartás	30	0
Könyvelés	870	784
Részvételi díjak	40	33
Kommunikációs szolgáltatás (ügynökség)	1200	1200
Domain név, tárhely, https fenntartása	160	199
Honlapfejlesztés	50	0
Digitális nyomdai szolgáltatások	350	199
Egyéb szolgáltatások összesen	3195	2873
Utazási és szállásköltségek	400	18
Tárgyi eszköz beszerzés (projekthez szükséges, költségvetésbe beállított eszközök)	300	0
Projektek érdekében megrendelt szolgáltatások (szakértői díjak, fordítások, mérések, fejlesztés, konferencia, tolmács, alvállalkozó, szakértő stb.)	18865	11339
Projektek érdekében felmerült nem személyi jellegű költségek	19565	11357

A Levegő Munkacsoport 2024. évi kiadási terve (folytatás)

Tétel	2023 – terv (ezer forint)	2022 – tény (ezer forint)
Alkalmazottak és megbízási jogviszonyban foglalkoztatottak nettó bér és járulékköltsége	46214	42435
Vállalkozási szerződés keretében foglalkoztatottak költsége	2040	5033
Önkéntes, gyakornok foglalkoztatás költsége	100	10
Személyi jellegű költségek összesen	48354	47478
Tagdíjak (EEB, T&E, GBE, CAN Europe, KÖTHÁLÓ)	230	205
Illetékek, eljárási díjak	50	27
Adomány (rendezvényhez, verseny díjazáshoz)	50	50
Tárgyi eszközök beszerzése	100	0
Áfa utalása	400	370
Fizetendő kamatok	0	0
Egyéb kiadások összesen	830	652
Költségek és ráfordítások mindösszesen	76014	66672

